

SITRA

LUPAUS TULEVAISUUDESTA

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2025

Mikä Sitra?

SUOMEN ITSENÄISYYDEN JUHLARAHASTO SITRA on koko Suomen tulevaisuustalo. Tehtävänä on vahvistaa Suomen uudistumiskykyä yhdessä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Toimimme aloitteentekijänä ja verkottajana, joka tuo yhteen eri alueiden ja sukupolvien osaamisen. Näin varmistamme, että Sitran panokset näkyvät koko maan hyvinvoinnissa ja kilpailukyvyssä.

Toimistomme sijaitsee Helsingin Ruoholahdessa, mutta työtä teemme eri puolilla Suomea ja kansainvälisestikin yhdessä paikallisten kumppanien kanssa.

Lain (717/1990) mukaan Sitran tehtävänä on edistää Suomen vakaata ja tasapainoista kehitystä, talouden määrällistä ja laadullista kasvua sekä selvittää tulevaisuuden kehitysvaihtoehtoja. Eduskunnan alainen, itsenäinen Sitra ei käytä verorahaa valtion budjetista. Varat tulevaisuustyöhön tulevat pääosin rahaston sijoitustuotoista.

Meillä on yli 50 vuoden kokemus työstä Suomen ja tulevaisuuden palveluksessa. Parempi tulevaisuus vaatii tekoja jo tänään.

Esimerkkejä yhteistyöstä eri puolilla Suomea 2025

Hankkeita, joihin Sitra on tarjonnut rahoitusta ja/tai asiantuntemusta.

Seinäjoella ja Iisalmessa kuultiin nuorten tulevaisuusajatuksia kaavoituksen tueksi.

Pori kokeili digisovellusta, joka ohjaa nuoria koulutukseen, työelämään ja tukipalveluihin.

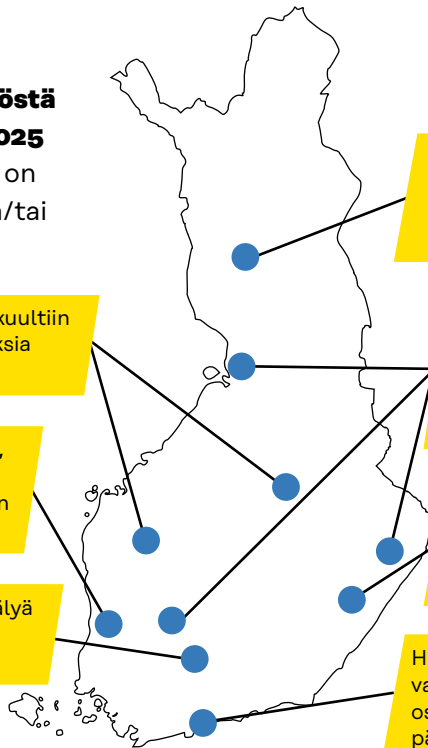
Kanta-Häme testasi tekoälyä ikäihmisten kotona pärjäämisen apuna

Lapin hyvinvointialue hyödynsi Voxit-alustaa keskusteluun sote-palveluverkon kehittämisestä.

Yhteensä 15 Inno-kaupunkia, esimerkiksi Tampere, Joensuu ja Oulu, vauhdittivat TKI-yhteistyötä omilla alueillaan.

Kaakkois-Suomi tuo luonnon terveysvaikutukset osaksi neuvoloiden elintapaohjausta.

Helsinki ja Espoo päättivät vakiinnuttaa asukaspaneelit osaksi kaupunkien päätöksentekoa.

K 5/2026 VP

**SUOMEN ITSENÄISYYDEN
JUHLARAHASTO SITRAN
KERTOMUS VUODELTA 2025**

EDUSKUNNALLE

Suomen itsenäisyyden
juhlarahastosta annetun lain
(717/1990) 9 §:n 1 momentin
9 kohdan mukaisesti Suomen
itsenäisyyden juhlarahaston
hallintoneuvosto antaa
kunnioittavasti oheisen
kertomuksen Sitran toiminnasta
vuodelta 2025 eduskunnalle
sisältäen toimintakertomuksen ja
tilinpäätöksen.

Helsingissä 7.4.2026

Suomen itsenäisyyden
juhlarahaston hallintoneuvoston
puolesta

MIKA LINTILÄ
PUHEENJOHTAJA

JORMA JAALIVAARA
SIHTEERI

Pystymme muovaamaan tulevaisuutta

VUOTTA 2025 luonnehti murros. Vuosikymmeniä vaalittu kansainvälinen yhteistyö, maailmankaupan vapautuminen ja demokratiakehitys näyttivät pysähtyvän. Ympäristön keikahduspisteet lähenivät ja tekoäly mullisti arkea niin työpaikoilla kuin kouluissa.

Murroksen keskellä yksi Sitran rohkaisevista viesteistä on tämä: Epäjatkuuskohtissa on tavallista enemmän tilaa toimia ja mahdollisuuksia uudistua. Vaikka ajat ovat epävarmat ja rauhattomat, on paljon asioita, joihin voimme vaikuttaa.

Kun toimintaympäristö muuttuu nopeasti ja odottamattomasti, ennakoinnista tulee päätöksentekijöille entistäkin tärkeämpi työkalu. Tulevaisuustieto auttaa hahmottamaan sellaisia toivottuja ja ei-toivottuja kehityskulkuja, joihin meidän tulee varautua ja joita kannattaa vahvistaa tai hillitä.

Esimerkiksi Sitran Megatrendit 2026 -katsaus valottaa ansiokkaasti kehityskulkuja, jotka muokkaavat maailmaa ja Suomea uuteen asentoon seuraavien kymmenen vuoden aikana.

Megatrendit ovat tuttuja ja samalla pysäyttäviä: *Suuntana pitkäikäisten yhteiskunta. Maailmanjärjestyksen murros mittaa demokratian voiman. Tekoäly*

mullistaa yhteiskunnan perustaa.

Ympäristökriisi pakottaa sopeutumaan ja uudistumaan.

Vuonna 2025 Sitra tarjosi myös yhteen teemaan kerrallaan syventyviä strategisia ennakoitokatsauksia. Niissä tarkasteltiin muun muassa turvallisuusympäristön muutosta, talouden vaihtoehtoja ja nuorten heikkenevän tulevaisuususkon yhteiskunnallisista vaikutuksista.

SITRAN TEHTÄVÄNÄ ON vauhdittaa Suomen hyvinvointia ja talouden kestäväää kasvua. Tulevaisuustalon oma uudistumien näkyi uusina painopisteinä ja avauksina.

Talouden kohmeen sulattamista ja kasvun rakentamista auttaa, jos maamme eri toimijoilla on jaettu käsitys sekä lähtötilanteesta että tarvittavista toimista. Kasvukeskustelun ja konkreettisten toimien pohjaksi Sitra ja sen kymmenet yhteistyökumppanit ovat koonnet laajan tietopakettin Suomen kestävä kasvun edellytyksistä ja mahdollisuuksista. Ensimmäinen Kasvu-atlas julkistettiin maaliskuussa 2026. Nähdäksemme Sitralla on osaamista ja erinomaiset lähtökohdat yhteisen tilannekuvan fasilitointiin.

Vuonna 2025 Sitra lähti tosissaan työtämään myös tekoälyn mahdollisuuksia.

Julkinen talous kamppailee säästöpainoiden kanssa, joten yhdeksi tavoitteeksi asetettiin julkisen sektorin merkittävä tuottavuusloikka. Tähän työhön Sitra kana-voi historiallisen suuren erityispanostuksen, yhteensä 50 miljoonaa euroa kolmen vuoden aikana.

Skaalautuvilla uudistuksilla tavoitellaan 500 miljoonan euron suorita tuottavuushyötyjä vuoteen 2030 mennessä. Kunnianhimesta kertoo myös se, että Suomi halutaan asemoida kansainvälisesti tekoälyn käytön edelläkävijäksi.

ENNAKOINNIN LISÄKSI Sitran työssä painottuvat yhteiskunnalliset innovaatiot sekä rahoitus Suomea uudistaviin ratkaisuihin. Kaikissa näissä se hakee laajaa yhteistyötä ja yhteisiä onnistumisia.

Sitra rahoitti Suomea uudistavia kokeiluja, innovaatioita ja selvityksiä noin kahdeksalla miljoonalla eurolla, ja lähivuosina rahoituksen määrä kasvaa edelleen. Rahoitushakujen kautta valitut hankkeet vauhdittivat muun muassa ennakoivaa sotea, luonnon terveyshyötyihin liittyviä kokeiluja ja alueellista TKI-yhteistyötä 14 kaupungissa eri puolilla maata.

Sitra tekee arvokasta työtä myös demokratian uudistamiseksi. Sen asiantuntijat ovat järjestäneet kansalaispaneeleita lukuisten kuntien, kaupunkien ja hyvinvointialueiden kanssa. Satunnaisotannalla kootuista paneeleista on päättäjille iso apu etenkin asukkaita jakavissa vaikeissa kysymyksissä.

Yksi esimerkki Sitran pitkäjänteisestä kansainvälisestä työstä liittyy demokratiaa tukeviin innovaatioihin: vuonna 2025

Euroopan komissio sisällytti *Eurooppalainen demokratian kilpi* -aloitteeseensa Sitran ehdotuksen demokratiateknologioiden keskuksesta. Keskuksen tehtävänä olisi kehittää eurooppalaista demokratiakäsitystä tukevaa uudenlaista teknologiaa.

Vuonna 2026 Sitran työpöydälle nousee uusi, tärkeä aihe: inhimillinen pääoma. Tämä on hyvä uutinen, sillä pitkällä aikavälillä osaaminen ratkaisee. Sitä ilman ei synny hyvinvointia, kasvua eikä talouden hyvän kehää.

SITRAN SIIJOITUSOMAISUUDEN

markkina-arvo vaihtelee vuosittain ja oli vuoden 2025 lopussa noin 1 040 miljoonaa euroa (986 milj. e 31.12.2024). Sijoitukset tuottivat vuoden aikana 9,6 prosenttia (6,0 % vuonna 2024).

Sitran hallintoneuvoston käsityksen mukaan Sitran talous ja toiminta on hyvin hoidettua. Hallintoneuvosto vahvisti kokouksessaan 7.4.2026 Sitran tuloslaskelman ja taseen tilintarkastajien esityksen mukaisesti. Samassa kokouksessa hallintoneuvosto päätti hallituksen esityksestä, että tilikauden 2025 ylijäämä, joka on 50 680 385,98 euroa, siirretään edellisten tilikausien ylijäämätillille.

Helsingissä 7.4.2026

Mika Lintilä, Mika Kari, Hannu Hoskonen, Janne Jukkola, Pihla Keto-Huovinen, Sari Sarkomaa, Laura Huhtasaari, Ari Koponen, Veijo Niemi, Miapetra Kumpula-Natri, Oras Tynkkynen, Mai Kivelä, Otto Andersson ja Peter Östman
./ Jorma Jaalivaara

Sisältö

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2025

Mikä Sitra?	2
Yliasiameiehen katsaus	
Suomen ja suomalaisten hyväksi	8
Strategia	
Koko Suomen tulevaisuustalo	10
Rahoitus	
Rahoitusta yhteiskunnan uudistajille	12
Esimerkkejä Sitran työstä ja tuloksista vuonna 2025	14
Ennakointi ja koulutus	16
Haasteet	
Kasvu	20
Kestävyys siirtymä	23
Demokratia	26
Tekoäly	29
Kansainvälinen toiminta	32
Näin Sitra toimii	36
Sitralaiset	38
Sijoitukset	40
Vaikuttavuutta arvioidaan jatkuvasti	43
Talous	44
Hallinto	45
Tilinpäätös vuodelta 2025	47
Liitteet	63
Organisaatio	63
Julkaisut aiheittain vuonna 2025	64
Johtoryhmän yhteystiedot	67

Suomen ja suomalaisten hyväksi

VUOSI 2025 OLI SITRALLE MERKITTÄVÄ. Se oli ensimmäinen kokonainen toimintavuosi, jolloin teimme töitä syksyllä 2024 hyväksytyyn strategiaan mukaisesti.

Ydintehtäviä on kaksi: pyrimme lisäämään syvää ymmärrystä yhteiskuntamme kehityskuluista ja edistämään yhteiskunnallisia innovaatioita, joiden avulla Suomi voisi olla menestyvä ja hyvinvoiva myös tulevaisuudessa.

Taloukasvun puute, julkisen talouden kestävyysvaje ja väestön vanheneminen edellyttävät Suomelta merkittäviä uudistuksia.

SITRASSA VUONNA 2025 TOTEUTETUT TOIMET muodostavat kokonaisuuden. Ensiksikin sopeutimme oman organisaatiomme ja toimintamallimme tiukempaan talouskehykseen.

Kevään 2025 muutosneuvotteluissa päättyi 25 työtehtävää ja tukitoimintojen henkilöstö väheni lähes 40 prosenttia. Vuoden 2026 loppuun mennessä kotimaan toiminnan henkilöstö supistuu noin kolmanneksen vuoden 2024 tasosta.

Muihin toimintamenoihin kohdistuu yli 20 prosentin vähennys, ja kansainvälisen toiminnan siirrämme lähivuosina pääosin ulkoisen rahoituksen varaan.

Tehdyt säästöt mahdollistavat rahoituksen merkittävän kasvattamisen. Syntynyt taloudellinen liikkumatila käytetään Suomen ja suomalaisten hyväksi.

Sitran kyky rahoittaa yhteiskunnallisia innovaatioita peräti kahdeksankertaistuu

vuonna 2027 vuoden 2024 tasosta. Merkittävä osa rahoituksesta kohdistuu julkisen sektorin tuottavuuden parantamiseen datan ja tekoälyn avulla. Vuonna 2025 päätimme historiallisen suuresta panostuksesta *Julkisen sektorin tuottavuus* -ohjelmaan. Sen kohteena ei ole niinkään tekoäly teknologiana, vaan ne toiminnalliset uudistukset, jotka data ja tekoäly mahdollistavat.

Tavoitteena on, että julkiset palvelut voidaan tuottaa ja turvata paitsi vaikuttavammin myös taloudellisesti kestävämmiin.

Lisäksi Sitra päätti palata aktiiviseksi toimijaksi suomalaisten kasvuyritysten rahoituskenttään. Näin vahvistamme osaltamme edellytyksiä kestäväälle kasvulle, työllisyydelle ja omistamisen kehittymiselle Suomessa.

MYÖS SITRAN TYÖ YHTEISKUNNALLISTEN uudistusten edistämiseksi pääsi kunnolla vauhtiin.

Julkaisimme uudenlaisia ennakoitintarkastuksia, joiden tarkoituksena on tuottaa päätöksentekijöille aiempaa syvempi käsitys valituista, Suomen kannalta tärkeistä aiheista: tulevaisuuden vaihtoehtoista, niiden seurauksista ja pitkän aikavälin vaikutuksista.

Olimme mukana etsimässä toimivampia ratkaisuja yritysten ja tutkimusorganisaatioiden yhteistyölle ja luomassa edellytyksiä puolustusalan innovaatioille. Työstimme yhteistyössä eri toimijoiden kanssa yhteiskunnallisen luottamuksen strategiaa. Otimme askelia kohti vahvistuvaa roolia EU-keskustelussa, ja

perustamme vuonna 2026 vakituisen edustajan tehtävän Brysseliin.

Megatrendit 2026 -katsaus kokosi ajan-
tasaisen tilannekuvan maailman keskeisistä murroksista ja niiden pitkän aikavälin vaikutuksista Suomeen. Raportti tarjoaa eduskunnalle ja muille päätöksentekijöille yhteisen viitekehyksen, jonka avulla voi tarkastella politiikkavaihtojen seurauksia yli vaalikausien.

Myös maaliskuussa 2026 julkaistava, kymmenien kumppanikirjoittajien yhteisönnäisyksenä syntyvä Kasvuatlas-raportti vastaa laajasti tunnistettuun tarpeeseen: autamme luomaan yhteistä tilannekuvaa kestävästä talouskasvun edellytyksistä ja mahdollisuuksista sekä löytämään realistisia polkuja kasvun vahvistamiseen.

SITRA PYRKII TUOTTAMAAN näkymiä päätöksenteon tueksi ennen kuin yhteiskunnalliset uhat kärjistyvät kriiseiksi ja vaihtoehdot vähenevät.

Eriytynyt, riippumaton roolimme eduskunnan alaisena toimijana antaa meille erinomaisen mahdollisuuden katsoa kauas, yli hallitus- ja vaalikausien. Toimimme yhteistyössä ja kumppanina, entistä useammin tukijana ja rahoittajana.

Kiitän Sitran henkilöstöä sitoutumisesta erittäin vaativaan ja osin raskaaseenkin muutokseen, jonka toteutimme vuonna 2025. Eduskuntaa, Sitran hallintoneuvostoa ja Sitran hallitusta kiitän luottamuksesta ja

hyvästä vuoropuhelusta vaativan muutoksen keskellä.

Yhdessä rakennamme Suomea, jossa menestyvä yritystoiminta, toimiva julkinen sektori ja kansalaisten hyvinvointi muodostavat toisiaan vahvistavan kestävästä talouden kokonaisuuden.

Atte Jääskeläinen
yliasiamies, Sitra

Koko Suomen tulevaisuustalo

Sitran tehtävänä on vahvistaa Suomen uudistumiskykyä yhdessä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Toimimme aloitteentekijänä ja verkottajana, joka tuo yhteen eri alueiden ja sukupolvien osaaamisen. Näin varmistamme, että Sitran panokset näkyvät hyvinvoinnissa ja kilpailukyvyssä maanlaajuisesti.

Sitran nykyinen strategia vahvistettiin kesällä 2024. Se antaa suuntaviivat sille, miten onnistumme parhaiten tulevaisuuden menestyvän ja hyvinvoivan Suomen rakentajana vaikeassa yhteiskunnallisessa ja taloudellisessa tilanteessa.

Sitran lakisääteisenä tehtävänä on edistää Suomen vakaata ja tasapainoista kehitystä, talouden määrällistä ja laadullista kasvua sekä kansainvälistä kilpailukykyä ja yhteistyötä.

Kaikki toimintamme tavoittelee arvon tuottamista Suomelle ja suomalaisille: tuemme uudistumista, edistämme hyvinvointia ja vauhditamme talouden kasvua.

SITRAN KOLME ROOLIA

ENNAKOIJJA. Palvelemme yhteiskuntaa ennakoimalla tulevaisuuden kehityskulkuja, tukemalla tulevaisuustiedon käyttöä sekä vahvistamalla muutos- ja uudistumiskykyä. Tulevaisuusajattelu ja ennakointikyky ovat etenkin päätöksentekijöille välttämättömiä taitoja, jotta myös tulevien sukupolvien näkökulma tulee huomioitua päätöksissä.

INNOVAATIOKUMPPANI. Autamme kehittämään yhteiskunnallisia innovaatioita, jotka uudistavat Suomea. Etsimme yhdessä julkisen sektorin, yritysten, järjestöjen ja oppilaitosten kanssa ratkaisuja yhteiskunnallisiin haasteisiin. Kun toimivia ratkaisuja löytyy, autamme niitä juurtumaan merkittäviksi innovaatioiksi.

RAHOITTAJA. Rahoitamme Suomea uudistavia kokeiluja, selvityksiä ja innovaatioita. Rahoituksen lisäksi tuemme kumppaneitamme hankkeiden läpiviennissä, yhteiskehittämisessä ja verkostojen rakentamisessa.

Sitran työtä läpileikkaavat arvot ovat *vastuullisuus, osallisuus ja riippumattomuus.*

TEHTÄVÄMME

Edistämme Suomen hyvinvointia ja vauhditamme talouden kasvua luonnon kantokyvyn rajoissa.

VISIOMME

Olemme rohkeasti uudistaneet yhteiskuntaa.

MUUTOS, JOTA TAVOITTELEMME

Vahvistamme tulevaisuusajattelua yhteiskunnassa ja kykyä ennakointiin päätöksenteossa.

Tuotamme merkittäviä yhteiskunnallisia innovaatioita ja vahvistamme Suomen innovaatiokykyä.

NÄIHIN SITRA PUREUTUU 2026

TALOUDEN KESTÄVÄ KASVU JA HYVINVOINTI

Lisäämme ymmärrystä kasvun edellytyksistä ja etsimme Suomelle kestäväen kasvun mahdollisuuksia.

INHIMILLISEN PÄÄOMAN VAHVISTAMINEN

Rakennamme ymmärrystä inhimillisen pääoman merkityksestä ja luomme edellytyksiä pitkäjänteiselle työlle inhimillisen pääoman kasvattamiseksi Suomessa.

KILPAILUKYKYÄ JA RESILIENTSIÄ KESTÄVYYSSIIRTYMÄSTÄ

Etsimme ratkaisuja, joiden avulla Suomi voi paitsi onnistua kestävyys siirtymässä myös varmistaa siitä kilpailuedun, kasvun ja resilienssin lähteen.

TEKOÄLY UUDISTUSKYVYN AJURINA

Tuemme Suomen julkisen sektorin tuottavuuskehitystä ja pyrkimystä nousta maailman johtavaksi datan ja tekoälyn hyödyntäjäksi julkisissa palveluissa.

DEMOKRATIA JA LUOTTAMUS

Etsimme ratkaisuja, jotka tukevat demokraattista päätöksentekoa vaikeiden yhteiskunnallisten kysymyksien käsitelyssä, vahvistavat luottamusta ja auttavat ratkomaan polarisoivia yhteiskunnallisia ristiriitoja.

Rahoitusta yhteiskunnan uudistajille

Vuoden 2024 strategiassa linjasimme, että Sitran varoja suunnataan kasvavassa määrin sellaiseen Sitran ulkopuoliseen työhön, joka tukee Suomen uudistumista – talouden kestävä kasvua, hyvinvointia ja yhteiskunnallisia innovaatioita.

Tämä linjaus alkoi näkyä vuonna 2025: järjestimme 16 rahoitushakua ja myönsimme valituille hankkeille rahoitusta yhteensä 8 miljoonaa euroa.

Vuonna 2026 rahoitus nousee 16 miljoonaa euroon ja vuosina 2027–2028 noin 25 miljoonaa euroon vuodessa.

Päätösten taustalla rahoitushakuja

Valtaosa rahoituksesta myönnetään rahoitushakujen kautta. Valtaosa niistä on kohdennettuja hakuja esimerkiksi julkiselle sektorille, yrityksille, järjestöille tai tutkimus- ja oppilaitoksille.

Vuonna 2025 rahoitimme esimerkiksi alueellisen TKI-työn kehittämistä, tuottavuuden parantamista julkisella sektorilla ja sote-palveluissa sekä luonnon terveysvaikutusten hyödyntämistä kansantautien torjunnassa.

Suuntaamme rahoitusta etenkin yhteiskunnallisten haasteiden syvempään ymmärrykseen, uusien ratkaisujen kehittämiseen ja niihin liittyvien innovaatioiden levittämiseen sekä juurruttamiseen.

Esimerkiksi *Talouden kasvun tulevaisuudet* -rahoitushaussa tavoitteena oli tarkastella talouden kasvua ennakkoinnin keinoin. Sitra rahoitti selvityksiä, jotka auttavat ennakoimaan talouden kehityskulkuja nopeasti muuttuvassa maailmassa, varautumaan kriiseihin sekä monipuolistamaan taloudesta käytävää keskustelua.

Uusien innovaatioiden levittämistä tavoiteltiin esimerkiksi demokratia-aiheisissa rahoitushauissa. Rahoitus auttaa kuntia ja hyvinvointialueita juurruttamaan uusia

Sitralaiset asiantuntijat tukevat rahoitettavien hankkeiden toteutusta myös omalla työllään. Tässä Sitra eroaa monista muista rahoittajista.

kansalaisosallistumisen menetelmiä osaksi päätöksentekoa.

Julkisen sektorin tuottavuus -ohjelman järjestämissä rahoitushauissa haettiin niin tuottavuutta parantavia ratkaisuja kuin toimiviksi havaittujen ratkaisujen skaalaamista. Suuren mittaluokan tuottavuusuudistuksille avattiin uudenlainen jatkuva haku, joka on avoinna vuoden 2027 puolelle. Määräaika hakemuksille on kerran kuussa.

Sitran tuki on enemmän kuin euroja

Rahoitushakujen aiheita suunnitellaan usein vuorovaikutuksessa sidosryhmien kanssa. Sitra eroaa monista rahoittajaorganisaatioista siinä, että yhteistyö on tiivistä myös rahoitettavien hankkeiden toteutusvaiheessa.

Sitralaiset asiantuntijat tukevat hankkeiden toteutusta myös omalla työllään, jos hankkeet kokevat sen hyödylliseksi. Ydinosaamistamme on tukea kumppaneita yhteiskunnallisen muutoksen toteuttamisessa, innovaatioiden yhteiskehittämisessä, tulevaisuusajattelussa ja verkostojen rakentamisessa.

ERITYISPANOSTUS

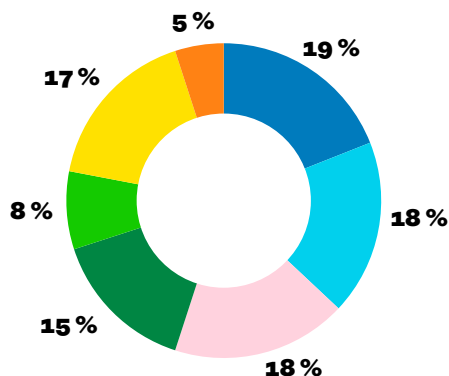
SITRALTA 200 MILJOONAA EUROAA JULKISEN SEKTORIN TUOTTAVUUSLOIKKAAN JA YRITYSTEN KASVUUN

Vuonna 2025 päätimme kahdesta erityispanostuksesta:

1. Vuosina 2025–2027 tuemme 50 miljonnalla eurolla julkisen sektorin tuottavuuden parantamista tekoälyä ja dataa hyödyntämällä. (Lue lisää sivuilta 29–31.)

Rahoitus vuonna 2025

- **8** milj. euroa rahoitusta myönnetty
- **16** rahoitushakua useista eri aiheista
- **129** myönteistä rahoituspäätöstä
- Jakauma sektoreittain

- Kunnat
- Hyvinvointialueet ja maakunnat
- Yritykset
- Järjestöt
- Valtionhallinto
- Yliopistot, korkeakoulut ja tutkimuslaitokset
- Muut (esim. säätiöt)

2. Suuntaamme 150 miljoonaa euroa kotimaisten kasvu- ja pk-yritysten kasvun vauhdittamiseen. Kotimaisten pääomasi-joitusrahoitusten kautta tehtävät sijoitukset helpottavat osaltaan yritysten riskipääoman saatavuutta. Ohjelman kesto on noin viisi vuotta.

Esimerkkejä Sitran työstä ja tuloksista vuonna 2025

Megatrendit 2026 – mittava työ valmistui

Megatrendikatsaus on yksi Sitran tunnetuimmista ja laajimmin käytetyistä sisällöistä. Kevästä 2025 lähtien valmisteltu katsaus julkaistiin tammikuussa 2026. Työkalut, kuten megatrendikortit, auttavat hyödyntämään katsausta sekä tulevaisuuden suunnitteluun että toimintaan.

Johtamiskoulutukset keräsivät kiitosta

Sitran järjestämiin koulutuksiin osallistui noin 120 päättäjää ja vaikuttajaa. VTT:n teke-mässä, vuonna 2025 valmistuneessa arvioinnissa *Kestävän talouspolitiikan johtamiskoulu-tus* sai kiitosta vaikuttavuudestaan. *EU:n tulevaisuuden johtamiskoulutus* sai osallistujilta erinomaisia arvioita.

Suomesta edelläkävijä julkisen sektorin tuottavuusloikassa

Sitra päätti 50 miljoonan euron erityispanostuksesta julkisen sektorin tuottavuuden merkittävään parantamiseen tekoälyä ja data hyödyntämällä. Tuemme valtionhallintoa, hyvinvointialueita ja kuntia rahoituksella, asiantuntijatuella ja johdon valmennuksella. Digitalisaatio avaa tietä myös kohti ennakoivaa sotea, jossa terveyttä uhkaavat riskit tunnistetaan jo ennen oireiden ilmentymistä.

Alueelliselle TKI-yhteistyölle vauhtia 15 kaupungissa

Sitra rahoittaa ja fasilitoi yhteensä 15 Inno-kaupunkia ja niiden paikallisia toimijoita tiivistämään tutkimus- ja yritysyhteistyötä. Yritysten, hallinnon sekä tutkimus- ja oppilaitosten yhteisenä tavoitteena on tunnistaa oman alueen vahvuuksia ja konkreettisia kasvuaihioita.

Kriittiset teknologiat: tukea puolustusalan innovaatiotoimintaan

Sitra auttaa vahvistamaan teknologia-alan yritysten ennakointi- ja innovaatiokykyä. Suomella on vahvaa osaamista esimerkiksi tekoälyssä, puolijohteissa ja kvanttiteknologiassa. Näihin liittyen näemme monia mahdollisuuksia etenkin puolustusallalla ja -teollisuudessa.

Luonto tukee ihmisten terveyttä – ja samalla julkista taloutta

Sitra osallistui aktiivisesti kansallisen luonto-terveysohjelman valmisteluun. Vuonna 2026 käynnistyvä ohjelma edistää luonnon terveysvaikutusten hyödyntämistä niin ihmisten arjessa, kunnissa kuin terveydenhuollossa. Julkisen talouden säästöpotentiaali lasketaan miljardeissa euroissa.

Asukasosallistumisen uudet menetelmät laajasti käyttöön

Hyviksi havaittuja osallistumismenetelmiä juurrutetaan Sitran rahoituksella ja tuella osaksi päätöksentekoa yli 20 hankkeessa eri puolilla Suomea. Kansalaisten osallistumista voidaan lisätä puntaroivien kansalaispaneelien ja rakentavan keskustelun Voxit-alustan avulla.

Uusia keinoja luottamuksen ja turvallisuuden vahvistamiseen

Turvallisuuden kivijalka on luottamus. Jos se rakoilee, heikkenee pohja myös kokonais-turvallisuudelta. Sitra tarkastelee luottamuksen ja yhteiskunnallisen turvallisuuden välistä yhteyttä ja tukee eri toimijoiden kykyä ennakoida muutoksia ja innovoida ratkaisuja.

Kuutio – ratkaisuja yhteiskunnallisiin haasteisiin

Sitran kehittämä Kuutio on menetelmä, joka auttaa julkisen sektorin toimijoita rakentamaan yhteistä tilannekuvaa valitusta aiheesta ja hakemaan siihen ratkaisuja tekoälyä, dataa ja kokemuksellisuutta hyödyntäen. Ensimmäinen Kuutio järjestettiin tammikuussa 2026 ja liittyi ruokaturvaan.

Maailman kiertotalousfoorumi innosti Brasiliassa

Sitran aloitteesta syntynyt maailman kiertotalousfoorumi WCEF tavoitti São Paulossa ja verkossa yli 17 000 kiertotaloudesta kiinnostunutta henkilöä 160 eri maasta.

Lukuja vuodelta 2025

151

sidosryhmätapahtumaa, joissa yhteensä noin **24 000** osallistujaa

48

julkaisua

100

tulevaisuuspuheenvuoroa eri paikkakunnilla ympäri Suomea

17

asiantuntijalausuntoa valtioneuvostolle ja eduskunnalle

ENNAKOINTI JA KOULUTUS

Mitä Sitra tekee?

Tuotamme tietoa Suomen tulevaisuuden kannalta merkittävistä kehityskuluista ja vahvistamme tulevaisuusajattelua yhteiskunnassa. Tunnistamme yhteiskunnallisia innovaatiotarpeita sekä uusia ratkaisuja kaipaavia kiperiä haasteita tai ilmiöitä niin lyhyellä kuin pitkällä aikavälillä.

Vahvistamme tulevaisuusajattelua yhteiskunnassa. Etenkin päätöksenteossa vaihtoehtojen punninta myös tulevaisuuden näkökulmasta on erityisen tärkeää.

TULEVAISUUS HUOMIOON KAIKESSA PÄÄTÖKSENTEOSSA

Yhteiskunnallisen toimintaympäristön hypernopea muutos ja tiedon määrä paineistavat päätöksentekoa kaikilla tasoilla. Sitran tavoitteena on lisätä ennakoititietoa päätöksenteon tueksi – erityisesti politiikkavaihtoehtojen kasvattamiseksi ja pidemmän aikavälin huomioimiseksi. Tähän kehitimme uuden konseptin, strategiset ennakoitikatokset. Niistä saa nopeasti kattavan kuvan tulevaisuuden mahdollisista kehityssuunnista.

Ennakointikatokset yhdistävät useita näkökulmia tiiviiseen analyysiin Suomen tulevaisuuden kannalta tärkeistä aiheista. Ne jäsentävät nykytilannetta ja ennen kaikkea yhteiskunnallisen uudistumisen tarpeita sekä tulevaisuuden vaihtoehtoja. Ensimmäiset neljä ennakoitikatosta pureutuivat seuraaviin aiheisiin:

- #1** Turvallisuusympäristön murros
- #2** Talous murrosten ajassa
- #3** EU:n mahdollisuudet murrosten ajassa
- #4** Mitä jos nuoret menettävät uskonsa tulevaisuuteen?

Toinen uusi tietotuotteemme on kolme kertaa vuodessa julkaistava toimintaympäristökatsaus. Se sisältää napakkaa analyysia toimintaympäristön muutoksesta esimerkiksi päättäjien, kehittäjien ja yritysjohdon tarpeisiin.

Sitran uusiin megatrendikatsaus julkaistiin tammikuussa 2026 (katso sivu 19). Maailmanlaajuisten, isojen kehityskulkujen lisäksi keräämme jatkuvasti tietoa myös heikoista signaaleista eli muutoksen ensimerkeistä. Julkaisimme alkuvuodesta 2025 käytännönläheisen oppaan heikkojen signaalien havaitsemiseen ja tulkintaan. Lisäksi tuotimme kuvitteellisen, tulevaisuuteen sijoittuvan JOS*-aikakauslehden.

JOS*-lehti haluaa herättää rohkeaa tulevaisuuskeskustelua ja vahvistaa lukijoiden kykyä elää yllätysten ajassa. Syksyllä 2025 lähetimme lehden kaikkiin suomenkielisiin lukioihin ja ammattioppilaitoksiin virittämään tulevaisuusajattelua myös opetusikätyössä.

Kunta- ja aluevaalien alla julkistettu Sitran Tulevaisuusbarometri 2025 selvitti, mitä suomalaiset eri puolilla maata ajattelevat tulevaisuudesta ja millaisia eroja on kuntien asukkaiden ja päättäjien näkemyksissä. Maailman kriisien keskellä toivoa luo se, että vaikka nuorten tulevaisuus on koetuksella,

*Lisäämme ennakoititietoa päätöksenteon tueksi –
politiikkavaihtoehtojen kasvattamiseksi ja
pitkän aikavälin huomioimiseksi.*

15–24-vuotiaiden nuorten usko tulevaisuuteen pysyi eri ikäluokista vahvimpana. Suomalaiset myös uskovat, että tulevaisuuteen voi vaikuttaa.

Koulutamme päättäjiä muutoksentekijöiksi

Monimutkaisia ongelmia ei kukaan ratkaise yksin. Sitra tukee päättäjiä ja muutoksentekijöitä yhteisen tilannekuvan rakentamisessa sekä tulevaisuuden haasteisiin ja mahdollisuuksiin tarttumisessa.

Vuonna 2025 järjestimme kaksi *Kestävän talouspolitiikan johtamiskoulutusta* ja kaksi *EU:n tulevaisuuden johtamiskoulutusta*. Kurseille osallistui yhteensä 103 päättäjä ja vaikuttajaa. Kurssit auttavat luomaan uutta ajattelua, ymmärrystä, kyvykkyyttä, verkostoja ja ratkaisuja.

Vuodesta 2013 lähtien järjestettyihin Kestävän talouspolitiikan johtamiskoulutuksiin osallistunut yli 600 päättäjä. VTT:n koulutuksesta tekemä arviointi julkistettiin vuonna 2025. Arvioitsijoiden mukaan koulutus syventää osallistujien ymmärrystä kestävästä taloudesta ja vahvistaa sekä yksilöiden että yhteiskunnan valmiuksia kohdata kestävyysaasteita.

Kokeiluja ennakoinnin vahvistamiseksi päätöksenteossa

Autamme kytkemään ennakoinnin menetelmiä myös käytännössä tiiviimmäksi osaksi päätöksentekoa. Rahoitamme neljää hanketta,

jotka vahvistavat moniäänistä ennakointia Suomen kylissä, Tampereen kaupunkiseudulla, valtionhallinnossa ja eduskunnassa.

Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen ja Nuorten Akatemian hanke tuo puolestaan lasten ja nuorten äänen osaksi eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan asian-
tuntijakuulemisia.

Ennakoinnin suur tapahtuma Finnsight 2025 kokosi syksyn aluksi yhteen maakunnat, kaupungit ja muut Suomen tulevaisuutta rakentavat organisaatiot. Tilaisuudessa pohdittiin, millaisia tulevaisuuskuvia ja tekoja tarvitsemme. Tapahtuma tavoitti verkossa yhteensä noin 2 000 osallistujaa. Järjestelyistä vastasivat Sitra ja kuusi maakuntaliittoa. Finnsight on osa kansallisen ennakointiverkoston toimintaa, jota valtioneuvoston kanslia ja Sitra koordinoivat.

Pidimme vuonna 2025 noin 100 tulevaisuuspuheenvuoroa muiden järjestämässä tilaisuuksissa eri puolilla Suomea. Kuulijoita oli yhteensä yli 5 000.

Katse vuoteen 2026

- Autamme eri toimijoita hyödyntämään megatrendejä työssään.
- Laadimme ennakointianalyseja ainakin ylisukupolvisesta päätöksenteosta sekä teknologiasta ja vihreästä siirtymästä.
- Työskentelemme valtioneuvoston kanslian ja eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan kanssa vahvistaaksemme ennakointitiedon hyödyntämistä päätöksenteossa.

TIETOA JA TYÖKALUJA, OLE HYVÄ!

MEGATRENDIT 2026: NÄMÄ KEHITYSKULUT PAKOTTAVAT SUOMEN UUDISTUMAAN

Sitra on julkaissut suosittuja megatrendikatsauksia jo yli kymmenen vuoden ajan. Uusin kooste tulkitsee laajoja, globaaleja kehityskulkuja Suomen näkökulmasta. Millaisia kysymyksiä, haasteita ja mahdollisuuksia meillä on edessämme seuraavien kymmenen vuoden aikana?

Katsaus korostaa uudistumisen tarvetta maailman myllerryksissä. Suomella on hyvät edellytykset rakentaa vahva tulevaisuus, kunhan uudistuksia tehdään määrätietoisesti. Sitran näkemys on, että Suomi hyötyisi uudesta yhteiskuntasopimuksesta – sellaisesta, jonka innostava lupaus tulevaisuudesta kantaisi suomalaisia ja maatamme muuttuneessa maailmassa.

Tammikuun 2026 aikana noin 34 000 tulevaisuudesta kiinnostunutta tutustui Megatrendit 2026 -selvitykseen Sitran verkkosivuilla. Katsauksen julkistusta seurasi verkossa noin 10 000 ihmistä, ja kisakatsomoita järjestettiin yli 470 noin 70 paikkakunnalla.

Katsauksen lisäksi tarjolla on työkaluja, kuten megatrendikortteja ja työpohjia. Selvitys julkaistiin ensimmäistä kertaa myös koneystävällisenä [JSON-datasettinä](#). Työkalujen ja datasetin avulla tietoa on helppo hyödyntää niin päätöksentekoon kuin yritysten ja muiden organisaatioiden kehittämiseen.

LUE LISÄÄ: [Megatrendit 2026](#)

Megatrendit Suomen näkökulmasta

IHMISET JA KULTTUURI

Suuntana pitkäikäisten yhteiskunta

VALTA JA POLITIIKKA

Maailmanjärjestyksen murros mittaa demokratian voiman

KOHTI UUTTA YHTEISKUNTA-SOPIMUSTA

TEKNOLOGIA JA TALOUS

Tekoäly mullistaa yhteiskunnan perustaa

LUONTO JA RESURSSIT

Ympäristökriisi pakottaa sopeutumaan ja uudistumaan

KASVU

Miksi tämä aihe?

Suomen talouskasvu on ollut pitkään heikkoa ja työn tuottavuus laahaa. Väestön ikääntymisestä ja alhaisesta syntyvyydestä juontuva työvoimapula heikentää kasvun edellytyksiä. Yrityksemme eivät investoi eikä innovaatioista synny uusia tuotteita ja palveluja. Kykymme rahoittaa jopa tärkeimpiä julkisia palveluita on uhattuna.

Miten saisimme talouden suunnan käännettyä ja Suomen kukoistamaan siten, että kasvu tapahtuu kestävästi ja luonnon kantokyvyn rajoissa?

LISÄÄ YMMÄRRYSTÄ KESTÄVÄN KASVUN LÄHTEISTÄ

Suomen talouden alavire ei johdu julkisesta sektorista, investointien puutteesta, heikosta kustannuskilpailukyvyistä tai vientikysynnästä. Syynä on ennen kaikkea yrityssektorin kokonaistuottavuuden heikko kehitys. Tämä ilmenee taloustieteen emeritusprofessori Matti Pohjolan keväällä 2025 Sitralle laatimasta perusteellisesta analyysistä.

Miksi Suomi ei kasva? -muistiossa Suomen elintason ja tuottavuuden kehitystä verrataan etenkin Ruotsiin, Tanskaan ja Saksaan. Suomi on ainoa Pohjoismaa, jossa kokonaisuutuutuavuus ei ole kasvanut lainkaan viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Suomi ei ole onnistunut valjastamaan 2000-luvun muutosvoimia eli digitalisaatiota ja palveluja kasvun lähteiksi samalla tavalla kuin pohjoismaiset naapurimme. Osaamisen sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toiminnan merkitys maamme tulevaisuudelle on aivan kriittinen.

Väestönkehitys määrittää talouden näkymiä

Myös väestönkehityksellä on jatkossa huomattava vaikutus talouden kasvuun ja julkisen sektorin rahoitusasemaan. Tässä aiheessa on syytä varautua niin hyviin kuin huonoihin skenaarioihin.

Työllisten määrään ja samalla talouden näkymiin liittyy suurta epävarmuutta jo 15–20 vuoden aikajänteellä. Tämä käy ilmi Suomen väestö ja kansantalous uuden edessä -julkaisusta.

Etlan tutkijoiden Sitralle laatimassa muistiossa tarkastellaan erilaisten väestöennusteiden vaikutuksia työllisyyteen, kasvuun ja julkisen talouden kestävyYTEEN. Ennusteet eroavat toisistaan lähinnä nettomaahanmuuton osalta. Ilman vaikuttavia politiikkatoimia inhimillisen pääoman kasvu – joka oli talouden perusta 1900-luvulla – kääntyy laskuksi.

Laskelmien mukaan maahanmuuttajien osaamisen ja työmarkkinavalmiuksien edistäminen on kannattava investointi, sillä osaavan työvoiman tarjonta tuo mukanaan muita investointeja, talouskasvua ja hyvinvointia.

Julkaisimme tutkimuksen väestödatan kaikkien vapaaseen käyttöön. Niin kutsuttu stokastinen väestöennuste sisältää lukuisia vaihtoehtoisia kehityskulkuja ja arvioi niiden todennäköisyyksiä.

Sitran ja the Institutional Architecture Labin (TIAL) raportti tarkastelee väestömuutosta instituutioiden näkökulmasta. Myös hallinnon tulee muuttua, jotta Suomi pystyy varautumaan väestörakenteen muutoksesta aiheutuviin haasteisiin. Tarvitaan laajaa yhteistyötä sekä innovatiivisia ratkaisuja ja rakenteita, jotka mahdollistavat työmarkkinoiden, koulutusjärjestelmän ja sosiaaliturvan mukauttamisen. Raportti tarjoaa konkreettisia ehdotuksia ja kansainvälisiä esimerkkejä instituutioiden uudistumisesta.

Väestöaiheissa Sitra rahoitti myös Suomen Mentoreiden Future in Finland -hanketta, joka tukee kansainvälisten opiskelijoiden pysymistä Suomessa opintojen päätyttyä.

Kasvuatlas – kestävä kasvun tilannekuva

Sitran vuonna 2025 käynnistämä Kasvuatlas-projekti hakee ratkaisuja talouden kasvun haasteisiin. Jatkossa kokoamme vuosittain tietoa kestävä kasvun edellytyksistä ja sitä tukevista keinoista. Työtä teemme yhdessä laajan kumppaniverkoston kanssa.

Kasvuatlas toimii sekä julkaisusarjana että keskustelualustana. Se tarkastelee talouden kasvua taloudellisen, inhimillisen ja luontopääoman näkökulmista.

Syksyllä valmistelimme ensimmäistä laajaa Kasvuatlas-julkaisua. Se julkaistaan maaliskuussa 2026.

Tavoitteena on laajasti jaettu yhteinen tilannekuva, joka luo perustaa kestävä kasvun

politiikalle yli hallituskausien. Tähän liittyen rakennamme jatkuvaa, eteenpäin vievää vuoropuhelua päättäjien, asiantuntijoiden ja elinkeinoelämän kesken. Myöhemmin haemme myös konkreettisia yhteistyöhankkeita.

Vauhtia sukupolvenvaihdoksiin ja kasvuun

Henkilöstöomistajuus voisi osaltaan helpottaa yritysten sukupolvenvaihdoksia. Se viittaa omistusjärjestelyyn, jossa työntekijöistä tulee asteittain yrityksen omistajia ja liiketoiminnan jatkajia.

Parhaimmillaan yritysten henkilöstöomistajuus voi vauhdittaa talouskasvua, turvata

yritystoiminnan jatkumisen ja vahvistaa paikallista elinvoimaa. Sitran aiheesta julkaisema muistio tarjoaa konkreettisia ehdotuksia mallin kokeilemiseksi Suomessa. Kansainvälisesti tällaisesta omistajanvaihdoksesta on jo pitkäaikaista kokemusta.

Katse vuoteen 2026

- Autamme luomaan yhteisen tilannekuvan Suomen kestävästä kasvun edellytyksistä ja mahdollisuuksista. Kasvuatlas 2026 julkaistaan maaliskuussa.
- Selvitämme keinoja vahvistaa Suomen inhimillistä pääomaa.

TÄTÄ EDISTÄMME

PAIKALLISEEN T&K-YHTEISTYÖHÖN LISÄÄ YTYÄ – KIRITÄMME 15 KAUPUNKIA

Sitra tukee yhteensä 15 Innokaupunkia kehittämään niiden omaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toimintaa sekä paikallisten yritysten ja tutkimusorganisaatioiden tiivistä yhteistyötä. Kaupungit ovat Vantaa, Espoo, Helsinki, Pori, Kuopio, Kokkola, Lahti, Seinäjoki, Vaasa, Turku, Tampere, Jyväskylä, Joensuu, Lappeenranta ja Oulu.

Tarjoamme kaupungeille rahoitusta, asiantuntijatukea ja sparrausta niiden omien

yhteistyökuvioiden rakentamiseen. Tavoitteena on tunnistaa alueellisen yhteistyön esteitä, kokeilla uusia toimintamalleja ja vauhdittaa yritysten kasvua sekä innovaatioiden syntyä.

Paikalliset opit kerätään myös kansalliseen käyttöön, jotta niitä voidaan hyödyntää TKI-toiminnan vahvistamiseen Suomessa laajemminkin.

LUE LISÄÄ:

Vaasassa, Jyväskylässä ja Tampereella kokeillaan uusia tapoja vauhdittaa TKI-yhteistyötä

KESTÄVYYSSIIRTYMÄ

Miksi tämä aihe?

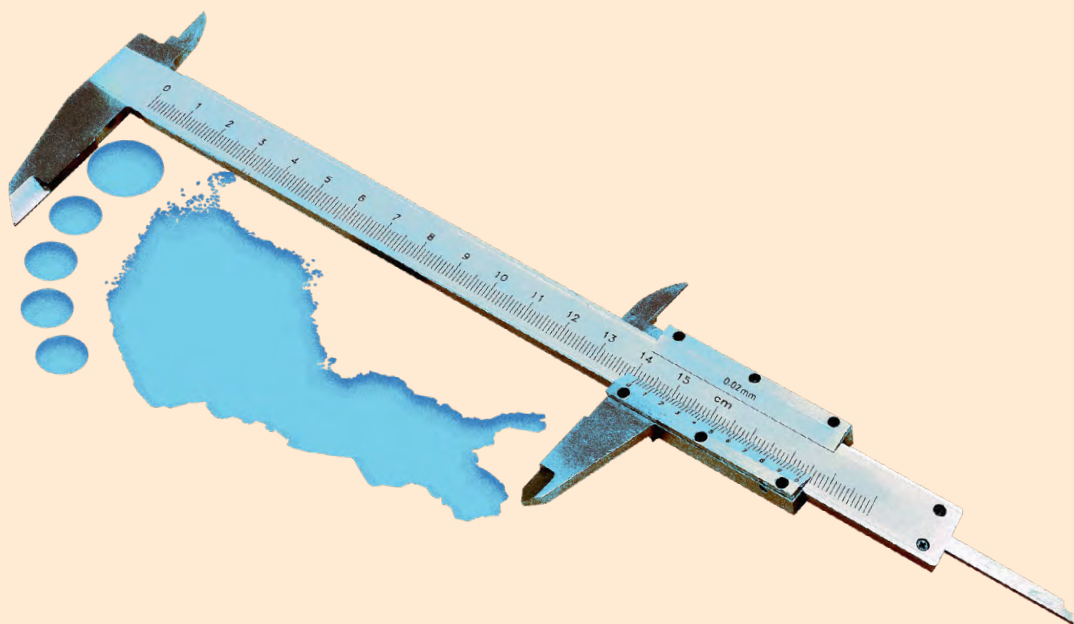
Suomalaisten elämä, hyvinvointi ja talous ovat täysin riippuvaisia luonnosta. Luonto tuottaa meille ruuan, luonnonvarat ja energianlähteet. Se ylläpitää välttämättömiä palveluja, kuten elinkelpoista ilmastoa ja ravintokasvien pölytystä. Kuormitamme kuitenkin nyt luontoa tavalla, joka vaarantaa oman tulevaisuutemme.

Miten muutamme toimintaamme niin, että rakennamme hyvää elämää, menestyvää liiketoimintaa ja kestävä julkista taloutta luonnon kantokyvyn rajoissa?

LUONNOSTA HYVINVOINTIA, LIIKETOIMINTAA JA SÄÄSTÖJÄ

Jyväskylän yliopiston tutkijoiden ja Sitran yhteisessä selvityksessä laskettiin ensimmäistä kertaa suomalaisten keskimääräinen luontojalanjälki. Se kertoo, kuinka suuren kuormituksen tavallisen kuluttajan elämäntapa aiheuttaa luonnolle. Vastaavaa laskentaa ei ole aiemmin tehty minkään maan kansalaisista.

Kattava laskenta osoittaa, että suomalaisen luontojalanjäljestä lähes puolet aiheutuu

syömisestä, ja kansainvälisten tuotantoketjujen kautta vaikutukset kohdistuvat pitkälti kotimaan ulkopuolelle.

Uusi laskentamenetelmä on tärkeä edistysaskel yleisen luontojalanjäljen laskennan kehittämisessä, sillä se auttaa valitsemaan tehokkaimmat toimenpiteet luontohaitan pienentämiseksi.

Menetelmän avulla voidaan jatkossa laskea minkä tahansa maan tai alueen asukkaiden kulutuksen luontojalanjälki, jos tarvittavat tiedot ovat saatavilla. Sitä voivat hyödyntää myös yritykset, kunnat ja muut organisaatiot.

Luonnon terveyshyödyt osaksi arkea ja sotea

Luonnossa vietetty aika tukee tutkitusti terveyttä ja hyvinvointia. Jos luonnon myönteiset vaikutukset ihmisten terveyteen otettaisiin laajasti käyttöön, Suomi voisi hillitä kansantaudeista aiheutuvia kustannuksia ja vähentää inhimillistä kärsimystä. Sitran syksyllä 2024 rahoittama selvitys osoitti, että luonnon avulla Suomi voi saada jopa satojen miljoonien eurojen vuotuisen hyödyn pelkästään masennuksen ja tyypin 2 diabeteksen torjunnassa sekä astman lääkehoidossa.

Rahoitimme useita hankkeita, joissa luonnon terveyshyödyt tuodaan osaksi suomalaisten arkea. Esimerkiksi Varsinais-Suomen hyvinvointialue integroi luonnon vaikutukset työikäisten elintapaohjaukseen ja liikunta-neuvontaan, siinä missä Tampereen kaupunki juurruttaa luontotoimintaa kouluihin ja päiväkoteihin luontolähteiläiden avulla.

Hankkeet käynnistyivät vuonna 2025 ja jatkuvat elokuun 2026 loppuun. Niistä saatuja oppeja hyödynnetään ja levitetään vuoden 2026 alussa käynnistyvässä kansallisessa luontoterveysohjelmassa, jonka koollekutsujana,

suunnittelun fasilitoijana ja alkuvaiheen rahoittajana Sitra toimii.

Luontopohjaiset ratkaisut voivat parantaa merkittävästi myös kaupunkien kykyä vastata ilmaston kuumenemiseen, luontokatoon ja kansanterveyden haasteisiin.

Sitran tilaaman selvityksen mukaan luontoon pohjautuvien ratkaisujen käyttöä kuitenkin jarruttavat Suomessa kaupunkisuunnittelun käytännöt, luonnon taloudellisen arvon näkyväisyys sekä puutteet osaamisessa. Selvityksen toteutti Green Building Council Finland.

Luonnosta kriisinkestävyttä ja bisnestä

Luonto turvaa Euroopan kriisinkestävyttä ja yritysten liiketoimintaa. Tällaisen viestin kiteytti lokakuussa Helsingissä pidetty luonnon ja liiketoiminnan huipputapahtuma European Business and Nature Summit 2025.

Sen järjestivät yhteistyössä EU-komission alainen EU Business & Biodiversity Platform -verkosto ja Sitra. Verkostoon kuuluu yli 400 yritystä ja muuta organisaatiota.

Ensimmäistä kertaa Pohjoismaissa järjestetty tapahtuma kokosi yhteen satoja yritysjohdajia, rahoitusalan vaikuttajia ja poliittisia päättäjiä. Tilaisuudessa esiintyivät esimerkiksi Storebrand Asset Managementin toimitusjohtaja Jan Erik Saugestad, EU-komissaari Jessika Roswall, elintarvikeyritys Pauligin toimitusjohtaja Rolf Ladau ja Suomen ilmasto- ja ympäristöministeri Sari Multala.

Ohjelma käsitteli yritysten luontotoimia, kierto- ja biotalouden mahdollisuuksia ja rahoitusratkaisuja. Yhtenä ratkaisuna esiin nousi ekosysteemitilinpito, joka tuo luonnon taloudellisen arvon näkyviin ja auttaa luontopääoman kehityksen mittaamisessa ja seurannassa.

Keskustelu aiheesta jatkui syksyllä, kun Sitra toi ministeriöiden virkahenkilöitä, tutkijoita, viranomaisia sekä yritysten ja toimialaliittojen edustajia saman pöydän ääreen hahmottamaan ekosysteemitilinpidon hyödyntämisen paikkoja.

Lisäksi Sitra kehittää yhdessä Elinkeinoelämän keskusliiton, ympäristöministeriön ja Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton IUCN:n kanssa mallia, joka auttaa yrityksiä suunnittelemaan ja toteuttamaan liiketoimintaa tukevia luontotoimia. Tavoitteena on luoda yrityksille luontotyön kansallinen alusta, joka kokoaa yhteen tarvittavat tiedot, parhaat käytännöt ja asiantuntijaverkostot.

TÄTÄ SELVITIMME

SUOMI TARVITSEE TOIMIVAT LUONNONARVOMARKKINAT

Luontokadon pysäyttämiseen tarvitaan kipeästi uudenlaisia ratkaisuja ja merkittävästi nykyistä suurempia investointeja. Julkiset varat eivät mitenkään riitä, vaan luonnon suojeluun ja ennallistamiseen tarvitaan myös yksityistä rahoitusta.

Luonnonarvomarkkinat ovat yhteiskunnallinen innovaatio tähän haasteeseen. Ne ovat keino kanavoida yksityisiä rahavirtoja luontoa elvyttäviin toimiin ja luoda taloudellisia kannustimia luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi.

LUE LISÄÄ:

Luonnonarvomarkkinoiden vauhdittaminen

Katse vuoteen 2026

- Kansallinen luontoterveysohjelma alkaa. Sitra koordinoi ja rahoittaa työtä.
- Julkistamme yhdessä S-ryhmän ja Jyväskylän yliopiston kanssa yrityksille suunnatun avoimen tietokannan, jonka avulla yritykset voivat selvittää luontoalanjälkensä.
- Julkaisemme arvion siitä, mitä Suomen kestävyystavoitteet tarkoittavat metsien käytölle ja millaisia taloudellisia vaikutuksia eri toimilla on.

HAASTE

DEMOKRATIA

Miksi tämä aihe?

Poliittinen keskustelu on kärjistynyt ja suomalaisten arvot eriytyneet. Yksilölliseksi muuttunut mediankäyttö luo ihmisille hyvin erilaisia todellisuuksia. Niinpä meidän on vaikeampaa keskustella yhdessä rakentavasti ja tehdä Suomen tulevaisuuden kannalta vastuullisia päätöksiä.

Kokemus siitä, että voi olla vaikuttamassa itselleen tärkeisiin asioihin, on heikentynyt ja osallistuminen vähentynyt. Suurimpien ongelmien ratkaisuun vaaditaan kuitenkin luottamusta demokraattisiin instituutioihin ja yhteisiä, perusteltuja päätöksiä.

Miten demokratiat voivat uudistua?

OSALLISTUMINEN LISÄÄ LUOTTAMUSTA

Hyvinvointialueiden asukkaat osallistuvat päätöksentekoon vaaleissa ja vaalien välillä. Monet hyvinvointialueet ovatkin ottaneet käyttöön erilaisia osallistumismenetelmiä ja luoneet aluedemokratian perustuksia.

Päätöksentekoa voidaan sujuvoittaa muun muassa vähentämällä toimielinten määrää ja selkiyttämällä niiden rooleja. Tämä käy ilmi Sitran Mitä demokratia maksaa hyvinvointialueilla? -selvityksestä.

Selvityksen mukaan demokratian ja asukasosallistumisen resurssit kannattaa suunnata mahdollisimman vaikuttavasti, jotta päätöksenteko tehostuu ja asukkaiden osallistuminen vahvistuu.

Asukkaita osallistamalla parempia päätöksiä

Vuonna 2025 Sitra rahoitti yli kahtakymmentä hanketta, joissa juurrutettiin uusia osallistumismahdollisuuksia päätöksenteon eri tasoille eri puolilla Suomea. Kunnille, hyvinvointialueille, julkishallinnon toimijoille ja muille osallistumismenetelmien käyttäjille tarjottiin myös laajasti tukea ja työkaluja.

Hankkeissa käytettiin demokratiainnovaatioita, kuten puntaroivia kansalaispaneeleja, joihin osallistujat valitaan satunnaisotannalla, ja Voxit-alustaa (ent. Polis). Voxit on Sitran Suomeen tuoma digitaalinen osallistumisalusta, joka mahdollistaa yhteiskunnallisten aiheiden laajan käsittelyn rakentavalla tavalla.

Useat hyvinvointialueet kokeilivat jo vuosina 2023–2024 uusia osallistumismenetelmiä Sitran rahoituksella. Kokeilut osoittivat, että hyvin suunniteltu asukasosallistuminen voi

tuottaa merkittäviä hyötyjä sekä asukkaille että päätöksentekijöille. Oppeja on koottu Sitran [työpaperiin](#).

Osallistuminen on omiaan lisäämään myös yhteiskunnallista luottamusta.

Syksyllä 2025 Sitran, sisäministeriön ja Helsingin yliopiston asiantuntijat keskustelivat Yhteiskunnallisen turvallisuuden tulevaisuusfoorumissa sidosryhmien kanssa siitä, millainen rooli yhteiskunnallisella luottamuksella on Suomen turvallisuuden rakentamisessa. Tavoitteena on selvittää, miten luottamus ja yhteiskunnallinen turvallisuus rakentuu, ja miten sitä voitaisiin vahvistaa ajassa, jossa epävarmuus on jatkuvaa.

Digitalisaatio ja tekoäly: kansalaisten luottamus on tärkeää

Suomalaisessa yhteiskunnassa tekoäly on nopeasti yleistynyt osaksi arkea, mutta kansalaisten luottamus sen kehittäjiin ja käyttöön on heikkoa. Siksi Sitra ja Reaktor kutsuivat suomalaiset kertomaan mielipiteensä tekoälyn käytöstä julkisissa palveluissa. Verkkokeskustelu järjestettiin Voxit-alustalla, ja siihen osallistui lähes 6 500 ihmistä.

Hankkeen tavoitteena on lisätä ymmärrystä siitä, millaisilla ratkaisuilla voitaisiin varmistaa kansalaisten luottamus tekoälyä yhä laajemmin hyödyntäviin julkisiin palveluihin.

Suomen julkishallinnolla on hyvät edellytykset ottaa käyttöön uusia ratkaisuja. Uusilla teknologioilla ja tekoälyllä voidaan lisätä julkisen sektorin tuottavuutta ja näin turvata laadukkaat palvelut tiukkenevassa taloustilanteessa.

Sitran [selvitys](#) digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuuksista julkishallinnossa osoitti,

että uusien ratkaisujen avulla voidaan lisätä julkisen hallinnon avoimuutta, tehokkuutta ja kansalaisten osallistumismahdollisuuksia.

EU-komissio innostui demokraatieteknologian keskuksista

Jotta osallistuva demokratia voi laajentua Euroopassa kaikilla hallinnon tasoilla, tarvitaan eurooppalaista demokraatieteknologiaa (engl. *civic tech*). Termillä viitataan digitaalisiin työkaluihin, jotka on suunniteltu tukemaan demokraattista vuorovaikutusta, osallistumista ja päätöksentekoa.

Sitran pitkäjänteinen työ tämän aiheen parissa tuotti merkittävän onnistumisen, kun Euroopan komissio päätti sisällyttää *Eurooppalainen demokratian kilpi* -aloitteeseensa Sitran ideoiman demokraatieteknologioiden keskuksen.

Tapaamisissa komission virkakunnan kanssa Sitra on pitänyt keskuksen tarvetta aktiivisesti esillä. Komission aloitteen mukaan tuleva keskus, Civic Tech Hub, tarjoaisi tietoa demokraatieteknologioista, resursseja ja työkaluja.

Katse vuoteen 2026

- Skaalamme ja juurrutamme työkaluja ja toimintamalleja, joiden avulla vihreän siirtymän toimeenpanoon liittyviä intressiristiriitoja ja kipupisteitä voidaan yhteensovittaa nykyistä paremmin. Työtä teemme yhdessä kumppanien kanssa.

TÄTÄ SELVITIMME

TULEVAISUUS-BAROMETRI: KOLME NOSTOA DEMOKRATIAN KEHITYSTARPEISTA

1. Alueellisesta päätöksenteosta puuttuvat innostavat visiot.

Vain 11 prosenttia suomalaisista kokee, että päättäjillä on innostavia visioita heidän oman hyvinvointialueensa tulevaisuudesta.

2. Vaikutusmahdollisuudet koetaan vähäisiksi.

Vain 15 prosenttia kansalaisista kokee voitavansa vaikuttaa oman asuinkuntansa tulevaisuuteen.

3. Lyhyt aikajänne korostuu tulevaisuuden kustannuksella

Kansalaiset ja päättäjät ovat yhtä mieltä siitä, ettei paikallis- ja aluetason päätöksissä huomioida riittävästi pitkän aikavälin vaikutuksia.

Onneksi suurin osa suomalaisista uskoo, että tulevaisuuteen voi vaikuttaa. Tämä on voimavara, jota voisimme hyödyntää nykyistä paremmin.

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien alla selvitimme kansalaisten ja päättäjien suhtautumista tulevaisuuteen. Tulevaisuusbarometrin tulokset on eritelty koko maan tasolla ja maakunnittain.

LUE LISÄÄ:

[Tulevaisuusbarometri 2025](#)

TEKOÄLY

Miksi tämä aihe?

Datan ja tekoälyn parempi hyödyntäminen on avainasemassa hyvinvoinnin edistämisessä ja kestäväen talouskasvun vauhdittamisessa.

Miten ratkomme tähän aiheeseen liittyviä haasteita ja tartumme avautuviin mahdollisuuksiin? Miten varmistamme, että pystymme itse valitsemaan, millaisia digitaalisia ratkaisuja haluamme käyttää ja ottaa osaksi arkeamme?

TYÖKALUJA JA TUOTTAVUUSMURROS JULKISELLE SEKTORILLE

Teknologian nopea kehitys tarjoaa uudenlaisia mahdollisuuksia tuottavuusloikkaan Suomen julkisella sektorilla. Datan ja tekoälyn hyödyntäminen voi uudistaa toimintamalleja, säästää työaikaa ja parantaa julkisten palveluiden vaikuttavuutta.

Julkisen sektorin uudistuminen tukee myös yrityksiä. Nopeammat lupaprosessit, laajemmat mahdollisuudet hyödyntää dataa ja tilaisuudet toteuttaa tuottavuusratkaisuja parantavat yritysten kilpailukykyä.

Sitra tukee julkisen sektorin tuottavuusmurrosta rahoituksella, johdon valmennuksella, ennakoitiedolla ja asiantuntijatuella. Yhdessä kumppaneiden kanssa tehtävä työ tähtää siihen, että Suomen julkisen sektorin nousee tuottavuuden ja teknologian hyödyntämisen edelläkävijäksi vuoteen 2030 mennessä.

Sitra käyttää tähän työhön vuoden 2028 loppuun mennessä yhteensä 50 miljoonaa euroa.

Tavoitteenamme on, että julkisen sektorin tuottavuuden kehittämällä saavutetaan 500 miljoonan euron suorat tuottavuushyödyt vuoteen 2030 mennessä ja jopa viiden miljardin euron välilliset hyödyt vuoteen 2035 mennessä.

Julkaisimme julkisen sektorin johdolle suunnatun oppaan tekoälymurroksen johtamiseen ja koostimme esimerkkejä parhaista tekoälyn mahdollistamista tuottavuusratkaisuista. Lisäksi tuotimme toimintamallin, joka siirtää huomion teknologian käyttöönotosta toiminnan ja johtamisen muutokseen.

Järjestimme useita rahoitushakuja muun muassa vauhdittamaan datan ja tekoälyn käyttöä julkisen sektorin strategisessa päätöksenteossa ja tukemaan tuotteistettujen tekoälyratkaisujen kehitystä.

Loppuvuodesta avasimme jatkuvan haun, jossa etsitään tuottavuutta merkittävästi parantavia läpimurtouudistuksia.

Työ on jatkoa Sitran pitkäjänteiselle työlle data-aiheiden parissa.

Sote uudistuu tekoälyllä ja datalla

Kiihdytämme sosiaali- ja terveystietopalvelujen uudistumista digitalisaation, terveysdatan ja tekoälyn avulla. Tuemme hyvinvointialueita ja

muita keskeisiä toimijoita rahoituksella, asiantuntijatuella ja verkostoitumisella, jotta uusia ratkaisuja kehitetään ja niitä saadaan laajasti käyttöön.

Tavoitteenamme on mahdollistaa tekoälyn nykyistä huomattavasti laaja-alaisempi hyödyntäminen hyvinvointialueiden järjestämissä sote-palveluissa.

Ennakoivien sote-palvelujen avulla ihmisten piilevät, terveyttä ja hyvinvointia uhkaavat riskit voidaan tunnistaa jo ennen oireiden ilmentymistä, jolloin niihin voidaan puuttua ajoissa.

Sitran työpaperissa arvioitiin, että dataan perustuvalla ennaltaehkäisyllä voidaan saavuttaa yli 400 miljoonan euron säästöt vuodessa.

Olemme toteuttaneet jo useita onnistuneita tekoälypilotteja. Esimerkkinä tästä on tekoälyn hyödyntäminen potilastiedon kirjautamisessa, mikä vapauttaa lääkäreiden kallisarvoista aikaa varsinaiseen hoitotyöhön.

Lisäksi olemme rahoittaneet ennakoivien menetelmien käyttöönottoa hyvinvointialueilla kahden rahoitushaun avulla. Sitran selvityksen mukaan Suomella on hyvät mahdollisuudet edetä ensimmäisten joukossa ennakoivaan sosiaali- ja terveydenhuoltoon.

Tekoälyn säännöt haltuun

EU:n tekoälyasetus astuu voimaan vaiheittain vuosina 2025–2026 ja edellyttää, että tekoälyyn liittyvät järjestelmät on tehty huolellisesti ja niiden aiheuttamat riskit on minimoitu.

Sitran uusi, maksuton verkkokurssi tarjoaa tietoa tekoälyn säännöistä. Kurssi vahvistaa tekoälylukutaitoa ja auttaa tunnistamaan riskejä. Kaikille avoin kurssi Tekoälyn reilut säännöt on saatavilla digitaalisessa eOppiva-oppimisympäristössä.

Tukea kriittisten teknologioiden kehitykseen

Sitran *Kasvua kriittisistä teknologioista* -projektin tavoitteena on vahvistaa teknologia-alan ennakointi- ja innovaatiokykyä. Tähän liittyen tarkastelemme kumppanien kanssa myös puolustusteollisuuden innovaatiotoiminnan kehittämistä ja kasvun mahdollisuuksia.

EU:n kriittisiksi määrittelemät teknologiat, kuten tekoäly, puolijohteet ja kvanttilaskenta, ovat avainasemassa talouskasvun, turvallisuuden ja kilpailukyvyyn vahvistamisessa. Muuttunut turvallisuustilanne ja kasvavat eurooppalaiset investoinnit luovat mahdollisuuksia myös suomalaisille toimijoille.

Julkaisimme Teknologiateollisuuden ja VTT:n kanssa suosituksia EU:lle ja Suomelle kriittisten teknologioiden vahvistamiseksi.

Katse vuoteen 2026

- Vauhditamme julkisen sektorin tuottavuusmurrosta 10 miljoonalla eurolla vuonna 2026. Luvassa on useita rahoitushakuja.
- Avaamme rahoitushaun, joka tukee tuottavuutta parantavien tekoälyratkaisujen skaalamista hyvinvointialueiden käyttöön.
- Julkaisemme vision terveysdatan hyödyntämisen tulevaisuusmallista Suomelle.

TÄTÄ EHDOTIMME

FINTRIALS – VAUHTIA KLIINISIIN LÄÄKETUTKIMUKSIIN

Suomen ainutlaatuista terveysdatan infrastruktuuria kannattaisi hyödyntää nykyistä tehokkaammin tutkimus- ja innovaatiotoiminnassa niin kotimaassa kuin kansainvälisesti. Tähän liittyen teimme ehdotuksen uudesta kansallisesta yhteistyömallista kliinisille lääketutkimuksille.

FinTrials-malli kokoaa kliinisiin lääketutkimuksiin liittyvät palvelut ja toimijat yhdeksi selkeäksi kokonaisuudeksi. Tämä nopeuttaa tutkimusten käynnistämistä, parantaa potilaiden pääsyä uusiin hoitoihin ja vahvistaa Suomen asemaa houkuttelevana lääketutkimusmaana.

Kliiniset tutkimukset voivat tuoda Suomeen vuosittain yli 200 miljoonan euron investoinnit, luoda työpaikkoja ja hyödyttää niin potilaita kuin kansantaloutta.

Ehdotus yhteistyömallin rakenteesta laadittiin sosiaali- ja terveysministeriön pyynnöstä. Uudistus toteutetaan vaiheittain vuosina 2025–2027 STM:n, hyvinvointialueiden ja alan toimijoiden kanssa.

LUE LISÄÄ:

Kliinisten lääketutkimusten kansallinen toimintamalli

Kansainvälinen toiminta

Mitä Sitra tekee?

Aikamme merkittävimmät haasteet vaativat kansainvälisiä ratkaisuja. Vuonna 2025 Sitran kansainväliselle toiminnalle vahvistettiin uusi strategia, joka linjaa työmme suuntaviivat seuraaviksi vuosiksi: työskentelemme kumppaneiden kanssa eurooppalaisten ja

globaalien haasteiden selättämiseksi, hyvinvoinnin vahvistamiseksi sekä vauhdittaaksemme talouskasvua luonnon kantokyvyn rajoissa. Tätä työtä Sitra tekee jatkossa pääosin ulkoisella rahoituksella.

PARHAAT RATKAISUT JAKOON KANSAINVÄLISESTI

Kiertotalouden ratkaisut luovat edellytyksiä kestäväälle talouskasvulle ja auttavat torjumaan ekologista kriisiä. *Globaali kiertotalousohjelma* jatkaa Sitran pitkäjänteistä ja kansainvälisesti arvostettua työtä kiertotalouden aiheissa ja skaalaa parhaita ratkaisuja maailmalle.

EU-komissio valitsi Sitran vetämään perustamansa uuden EU:n kiertotalouden osaamiskeskuksen (EU Circular Economy Resource Centre, EU CERC) työtä. Panostamalla kiertotalouteen EU haluaa edistää paitsi kestävämpää tuotantoa ja hiilestä irtautumista myös unionin taloudellista turvallisuutta ja kilpailukykyä.

Osaamiskeskuksen toiminta käynnistyi vuonna 2025 kolmella alueella, jotka ovat kiertotaloustieto, politiikkatoimet ja liiketoiminta. Keskus tukee kiertotaloussiirtymää etenkin globaalissa etelässä.

Valmistelimme syötteitä EU:n tulevaan kiertotalouslakiin, joka helpottaa kiertotaloustuotteiden, toissijaisten raaka-aineiden ja jätteiden vapaata liikkuvuutta. Lain tavoitteena on aktivoida korkealaatuisten kierrätysmateriaalien tarjontaa ja kysyntää EU:ssa.

Teollisuuden rooli kiertotaloudessa keskeinen

Maailman kiertotalousfoorumi WCEF kokosi keväällä kiertotalouden osaajat 160 maasta Brasiliaan. Paikan päällä São Paulossa oli 1 200 osallistujaa, ja verkon kautta foorumin pääohjelmaa katsottiin yli 16 000 kertaa. Ensimmäistä kertaa Latinalaisessa Amerikassa järjestetty foorumi korosti etenkin teollisuusyritysten roolia kiertotalouden edistämisessä.

Business Finland ja ulkoministeriö olivat tapahtuman tuotannossa aktiivisesti mukana ja suomalaiset ratkaisut vahvasti esillä.

Kansainvälisissä ilmastoneuvotteluissa Brasiliassa järjestimme COP30-sivutapahtuman, joka toi esiin selkeä kiertotalouden liike-toimintamahdollisuuksia että ilmastohyötyjä. Edistimme myös suomalaisyritysten kiertotalousratkaisujen tunnettuutta esimerkiksi Brasilian ja Kaakkois-Aasian kasvavilla markkinoilla ja tuimme Turkin uuden kiertotalousstrategian toteutusta.

EU:n kiertotalouden osaamiskeskus aloitti lisäksi projektin, joka kartoittaa eurooppalaisten toimijoiden liiketoiminta- ja investointimahdollisuuksia kriittisten raaka-aineiden kierrätyksessä etenkin kehittyvien maiden kanssa.

*WCEF kokosi kiertotalouden osaajat
160 maasta Brasiliaan. Verkon kautta
pääohjelmaa katsottiin lisäksi yli 16 000 kertaa.*

EU:n vihreän kehityksen ohjelmaan kuulu-
nut PSLifestyle-hanke kehitti Sitran johdolla
työkalun kestäväen elämän edistämiseen.
Loppuvuodesta päättyneen hankkeen tulokset
ylittivät tavoitteet: yli 550 000 tehtyä elämän-
tapatestiä ja yli 57 000 suunnitelmaa. Jos suun-
nitelmat toteutuisivat, niiden vaikutus vastaisi
noin 140 000 yhdensuuntaista lentoa Helsin-
gin ja Brysselin välillä. Kaikki hankkeen
aikana kerätty data on käytettävissä päätökseen-
teon tueksi osoitteessa lifestyledata.eu.

PSLifestyle-hanke on erinomainen osoitus
toimivien työkalujen skaalaamisesta: Suo-
messä kehitetty ja laajalti käytetty elämänta-
patesti levisi hankkeen aikana kymmeneen
Euroopan maahan.

Terveystietoihin liittyvä yhteistyö tiivistyy

Sitran toinen kansainvälinen ohjelma, *Hyvin-
vointiratkaisut*, edistää sosiaali- ja terveys-
datan hyödyntämistä Euroopassa myös mai-
den rajojen yli. Tähän liittyen Sitra koordinoi
kahta hanketta.

EU-rahoitteinen TEHDAS2-hanke tukee
maaliskuussa voimaan astuneen Euroopan
terveystietoalueen (EHDS) toteutusta. Se on
tuottanut ohjeita ja teknisiä määrittelyjä, jotka
helpottavat terveystietojen käyttöä

tutkimuksessa, innovaatiotyössä ja päätökseen-
teossa. Tavoitteena on, että yhteiset säännöt
vastaisivat mahdollisimman hyvin kansalais-
ten, terveydenhuollon ammattilaisten ja
viranomaisten tarpeisiin.

Euroopan terveystietoalueen toimeenpano
alkaa maaliskuussa 2027 ja lain mukaisten
palvelujen tulee olla toiminnassa vuoden 2029
maaliskuussa. Hankkeessa on mukana 29
maata.

Toinen, Pohjoismaiden ministerineuvos-
ton rahoittama Arvoa pohjoismaisesta ter-
veysdatasta -hanke (engl. Value from Nordic
Health Data, VALO) osoitti ensimmäisessä
vaiheessaan, että yhteiset toimintatavat suju-
voittavat datan liikkumista ja TKI-toimintaa
eri maiden välillä. Yhteisiä pelisääntöjä kehit-
tämällä Pohjoismaat voivat toimia suunnan-
näyttäjänä muille maille. Pohjoismaiden
ohella VALO-hankkeen tarkkailijoina ovat
mukana Viro ja Liettua.

Sitran tavoitteena on, että Euroopan
terveystietoalueen toteutukseen laaditaan
selvät säännöt ja Suomi hyötyy kehittyvistä
yhteismarkkinoista edelläkävijänä.

Myös kyberturvallisuuden varmistaminen
on keskeistä terveydenhuollon kaltaisissa
kriittisissä palveluissa. Sitran [työpaperi](#)
ehdottaa EU:lle, että kyberturvallisuuden

*PSLifestyle-hankkeen tulokset ylittivät tavoitteet:
yli 550 000 tehtyä elämäntapatestiä ja
yli 57 000 suunnitelmaa.*

sisämarkkinoita täytyy vauhdittaa, jotta yritysten on helpompi myydä alan palveluita maasta toiseen. Hajanaiset markkinat hidastavat eurooppalaisten yritysten kasvumahdollisuuksia.

Jatkamme kansainvälistä yhteistyötä myös datan ja tekoälyn sekä demokratiaainnovaatioiden parissa. Näissä aiheissa keskitymme muun muassa sääntelyteknologiaan (engl. *regulatory technology eli reg tech*) ja toimialakohtaisiin tekoälyratkaisuihin. Eurooppalaista demokratiaa vahvistamme uudistamalla kansalaisten osallistumismahdollisuuksia ja edistämällä tervettä sosiaalisen median toimintaympäristöä.

TÄTÄ EHDOTAMME

TEKOÄLYSTÄ HELPOTUSTA EU-SÄÄNTELYYN JA TUKEA YRITYSTEN TUOTTAVUUTEEN

Yli 60 prosenttia eurooppalaisista yrityksistä kokee EU:n raskaan sääntelyn heikentävän investointihaluja. Sääntelyn yksinkertaistaminen onkin tunnistettu yhdeksi keinoksi vauhdittaa unionin sisämarkkinoita ja asemaa globaalissa teknologiakilvassa.

EU-säädösaineistolla koulutettu tekoäly voisi tuoda helpotusta ”sääntelysunamiin”. Tekoälyn ja sitä hyödyntävien sovellusten avulla yritykset voisivat automatisoida sääntelyn noudattamista ja vähentää siitä aiheutuva hallinnollista taakkaa. EurLexGPT-mallista on saatu julkisella sektorilla hyviä kokemuksia Sitran rahoittamista kokeiluista.

Lisäksi selvitimme toimialakohtaisen tekoälyn mahdollisuuksia yritysten

Katse vuoteen 2026

- Maailman kiertotalousfoorumi (WCEF) järjestetään syyskuussa jo 10. kerran, tällä kertaa Intiassa.
- Lähetämme Sitran edustajan Brysseliin. Ensimmäisenä tehtävässä aloittaa vanhempi neuvonantaja Ilkka Räsänen 1.2.2026.
- Kehitämme kumppaneiden kanssa palvelukonsepteja, jotka auttavat Euroopan komissiota ankkuroimaan digitaalisia demokratiateknologioita osaksi päätöksentekoa.
- Koordinoimme uutta, EU:n rahoittamaa OIVA-hanketta (Open Innovation for Verified Automation), jossa luodaan perusta digitaaliselle ja automatisoidulle sääntelyvaatimusten noudattamiselle.

tuottavuuden lähteenä. Siinä missä yleiskäyttöiset tekoälysovellukset ovat tehostaneet tietotyötä, toimialakohtaiset sovellukset tukevat teollisuuden uudistumista. Työpaperimme listaa suosituksia Euroopan tekoälykehityksen varmistamiseksi ja teknologisen omavaraisuuden vahvistamiseksi.

Data- ja teknologia-aiheissa Sitra on tehnyt pitkään yhteistyötä Euroopan unionin kanssa.

LUE LISÄÄ:

[EU-sääntelyyn erikoistunut tekoälymalli](#)
[Tekoälyn soveltaminen keskeisillä toimialoilla Euroopassa](#)

Näin Sitra toimii

Vuosi 2025 oli Sitralle uuden strategian käytännön toimeenpanon ja monien muutosten vuosi. Se oli myös ensimmäinen uuden organisaatio- ja toimintamallin mukainen täysi toimintavuosi, joten muutos oli edelleen kehitysvaiheessa.

Strategia alkoi tuottaa tuloksia samalla, kun edeltävän strategian aikaista työtä yhdistettiin uuteen työhön sen vaikuttavuuden varmistamiseksi.

Sitran tulevaisuustyö on organisoitu neljään toimintoon, jotka ovat *Ennakointi ja koulutus*, *Ratkaisut*, *Ohjelmat* ja *Kansainvälinen toiminta*. Toiminnot lähtivät toteuttamaan Sitran uutta toimintatapaa, prosesseja ja tavoitteitaan.

1. Ennakoimme ja analysoimme

yhteiskunnallisia ilmiöitä Ennakoimme mahdollisia ja mahdottomilta vaikuttavia, toivottavia ja ei-toivottuja kehityskulkuja ja vahvistamme yhteiskunnan kykyä toimia ennakoititiedon pohjalta. Analysoimme esimerkiksi megatrendejä, heikkoja signaaleja ja erilaisia narratiiveja. Tästä työstä vastaa Sitran *Ennakointi ja koulutus* -toiminto.

2. Kehitämme ratkaisuja

Suomelle keskeisiin haasteisiin Tuomme eri tahoja yhteen luomaan näkemystä valituista haasteista ja mahdollisista ratkaisuvaihtoehdoista. Kokeilemme ja testuamme ratkaisuja kumppaneidemme kanssa. Ratkaisuja kehitettäessä Sitran on mahdollista

kantaa riskiä muidenkin puolesta. Tästä työstä vastaa Sitran *Ratkaisut*-toiminto.

3. Tuemme ratkaisujen käyttöönottoa

yhteiskunnan hyödyksi Kun ratkaisu on todettu toimivaksi ja merkittäviä hyötyjä mahdollistavaksi, tuemme sen levittämistä ja laajaa käyttöönottoa. Tähän vaiheeseen etenemme, kun työhön on löytynyt sitoutunut kumppani tai kumppaneita, joiden muutoksentehtävyyttä ja toimintaa Sitra voi vauhdittaa. Tästä työstä vastaa Sitran *Ohjelmat*-toiminto.

4. Lisävipua kansainvälisestä toiminnasta

Suomen kiperimmät ongelmat eivät ratkea kansallisin toimin. Esimerkiksi Euroopan unionin tai YK:n alaisten järjestöjen kumppanina voimme vaikuttaa tulevaan kehitykseen paitsi Suomessa myös muualla Euroopassa - ja jopa maailmanlaajuisesti. Sitra on kansainvälisesti haluttu yhteistyökumppani, ja kansainvälistä vaikuttavuustyötä teemme jatkossa pääosin ulkopuolisella rahoituksella. Tästä työstä vastaa Sitran *Kansainvälinen toiminta*.

Toiminnan painopisteitä tarkastellaan vuosittain yhteistyössä Sitran hallintoelinten kanssa. Vuonna 2026 Sitra keskittyy seuraaviin haasteisiin: Talouden kestävä kasvu ja hyvinvointi, Inhimillisen pääoman vahvistaminen (uusi haaste), Kilpailuetua ja resilienssiä kestävyyssiirtymästä, Tekoäly uudistuskyvyn ajurina sekä Demokratia ja luottamus.

Tehostamme Sitran työtä tekoälyn avulla

Sitran strategiset kyvykkyudet muodostavat perustan vaikuttavalle tulevaisuustyölle. Vuonna 2025 nostimme niiden rinnalle tekoälyn kehittämisen ja hyödyntämisen.

Tavoitteena on vapauttaa lisää aikaa asiantuntijatyöhön, tehostaa sisäisiä palveluja ja luoda organisaatiokulttuuri, jossa tekoälyn käyttö on luonteva osa työtä.

Käynnistimme vuonna 2025 laajan koulutusohjelman, jonka tavoitteena on nostaa kaikkien sitralaisten tekoälyvalmiudet uudelle tasolle. Tekoälyyn liittyvä kyvykkyys ei synny teknologiasta vaan henkilöstön osaamisesta.

Kehitimme tekoälyä muun muassa HR-toiminnon tarpeisiin sekä hankehallinnan ja rahoituksen vaikuttavuuden seurantaan. Kokeilukulttuurin hengessä pieni sitralaisten joukko testaa uusia tekoälypureita ennen niiden laajaa käyttöönottoa, mikä tukee käytäjälähtöistä kehittämistä.

Sitra haluaa olla tekoälyn käytössä ketterä edelläkävijä, sillä tekoäly on keskeinen työkalu myös ulkoisessa vaikuttavuustyössämme. Konsultoimme, rahoitamme ja kiritämme muun muassa julkista sektoria merkittävään tuottavuusloikkaan tekoälyä ja dataa hyödyntäen.

TÄTÄ KOKEILEMME 2026

KUUTIO HAKEE RATKAISUJA YHTEISKUNNALLISIIN ONGELMIIN TEKÖÄLYÄ HYÖDYNTÄEN

Kuutio on uusi tekoäly ja dataa hyödyntävä menetelmä, joka kirittää julkisen sektorin innovaatiokykyä ja auttaa tarttumaan monimutkaisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin. Se tuo 20–30 johtajaa ja eri alojen asiantuntijaa kahdeksi päiväksi yhteen muodostamaan tilannekuvaa valitusta aiheesta ja ideoimaan siihen ratkaisuja.

Sitrassa kehitetty tekoälyalusta kokoaa osallistujien keräämän tietopohjan ja muodostaa sen pohjalta skenaarioita ja vaikutuskarttoja, jotka paljastavat ilmiöiden välisiä yhteyksiä. Kehitetyt ideat jaetaan kaikkien käyttöön.

Kuution avulla Sitran tavoitteena on vahvistaa julkisen sektorin ennakointi- ja innovaatiokykyä. Tekoäly tekee menetelmästä systemaattisen, mutta osallistujien luovuus ja vuorovaikutus ovat lopputuloksen kannalta ratkaisevia.

Tammikuussa 2026 järjestetty ensimmäinen Kuutio käsitteli ilmastomuutokseen varautumista ruokaturvan näkökulmasta. Myöhemmin alusta avataan mahdollisesti avoimeen käyttöön, jotta siitä tulee työkalu koko julkiselle sektorille.

LUE LISÄÄ: [Kuutio](#)

Sitralaiset

Sitran ja sitralaisten vuotta 2025 leimasi vahvasti uuden strategian, toimintamallin ja organisaation käytäntöön vieminen.

Uusi toimintatapa ja tekoälyn lisääntyvä hyödyntäminen olivat peruste muutosneuvotteluille, jotka kohdistuivat nk. mahdollistaviin toimintoihin. Loppukeväästä toteutettujen neuvottelujen seurauksena päättyi 25 työtehtävää ja mahdollistavat toiminnot organisoitiin syyskuun alussa kahteen yksikköön, uuteen *Hallinto ja kehitys* -toimintoon ja uudelleen organisoituun *Viestintä*-toimintoon.

Vahvistimme sisäistä yhteistyötä

Samalla kun käynnistelimme uuden toimintamallin mukaisia projekteja ja rekrytoimme niihin uusia asiantuntijoita, saatoimme

maaliin Sitran aiempaa työtä. Nämä muutokset johtivat henkilöstön aiempaa suurempaan vaihtuvuuteen.

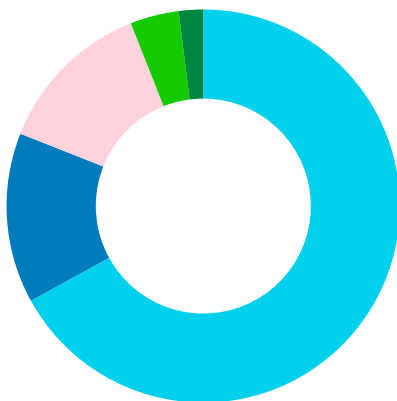
Uuden strategian mukaisesti työskentelemme nyt kuudessa toiminnossa ja työskentelyssämme korostuu vahva toimintojen välinen yhteistyö.

Johtamisen tueksi toteutimme työkuluttuarvioinnin. Sen tulosten ja yhteisen keskustelun pohjalta saimme arvokasta tietoa siitä, miten johtamista, prosessia ja työkulutturia tulisi kehittää strategian toteuttamiseksi.

Kehitimme Sitran strategiaa kyvykkyyksiä. Vuotta 2025 leimasi tekoälyn käyttöönotto sekä sisäisessä että ulkoisessa vaikuttavuustyössä. Sitralaisten valmiuksia tähän vahvistettiin yhteisellä koulutusohjelmalla ja viikoittaisissa valmennustuokioissa.

Sitralaisten koulutusaste (ylin suoritettu tutkinto)

31.12.2025

- 67 %** Ylempi korkeakoulututkinto (maisteri tai yamk)
- 14 %** Tohtori
- 13 %** Alempi korkeakoulututkinto (kandidaatti tai amk)
- 4 %** Muut tutkinnot (Ammatti-, Erikoisammatti- ja Ylioppilastutkinto)
- 2 %** Opistotutkinto

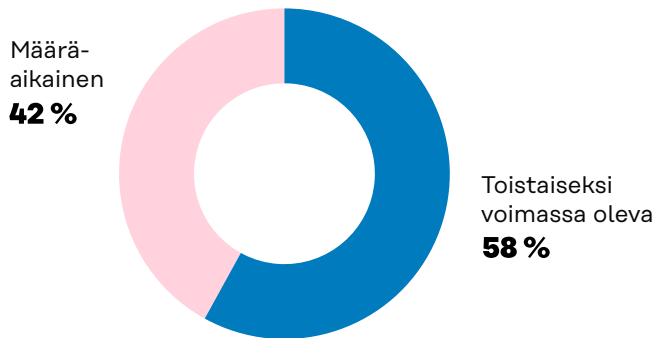
Yhteistyötaidot kriittisen tärkeitä

Vaikuttavuustyö on ennen kaikkea yhteistyötä sidosryhmien kanssa. Se vaatii monenlaisia taitoja tulevaisuuksien kuvittelusta innovointiin, fasilitointiin ja projektienhallintaan. Sitrassa työskenteli vuonna 2025 keskimäärin 167 korkeasti koulutettua ammattilaista.

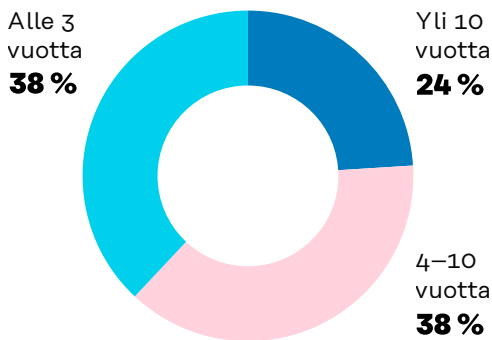
Uusia sitralaisia liittyi joukkoomme 25 ja uusiin haasteisiin siirtyi 37.

Koska työ on projektiluontoista, työsuhteista 42 prosenttia oli määräaikaista ja 58 prosenttia toistaiseksi jatkuvia. Osa-aikaisesti työskenteli 12 prosenttia sitralaisista. Keski-ikä oli 46,7 vuotta.

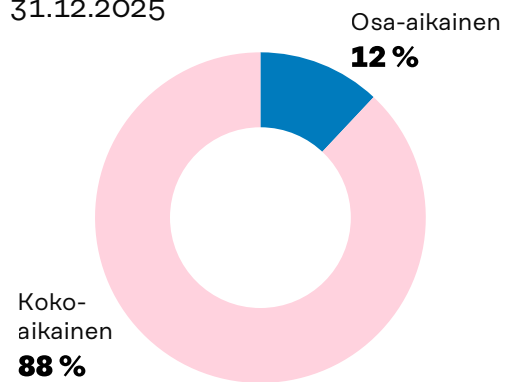
Työsuhteiden luonne 31.12.2025

Työsuhteiden pituus vuosissa 31.12.2025

Työsuhdemuotojen jakauma 31.12.2025

Sijoitukset

Sitra ei käytä verorahaa valtion budjetista, vaan tulevaisuustyö rahoitetaan pääosin sijoitusomaisuudesta kertyvillä tuotoilla. Omaisuus pohjaa Suomen Pankilta ja eduskunnalta aikoinaan saatuun peruspääomaan, jota hoidamme vastuullisesti ja tuottoa tavoitellen.

Sijoitusmarkkinoilla vuosi 2025 oli kokonaisuutena hyvä, vaikka markkinoiden väliset tuottoerot olivat suuria. Helsingin pörssi tuotti useamman vuoden heikon kehityksen jälkeen vuoden aikana 35 prosenttia, kun taas Yhdysvaltain markkinat tuottivat dollarin merkittävän heikentymisen myötä vain noin kolme prosenttia.

Euroopan ja useiden kehittyvien markkinoiden pörssit tuottivat myös erittäin hyvin. Korkosijoituksissa erityisesti kehittyvien maiden valtiolainat sekä korkeamman riskin yrityslainat tuottivat hyvin.

Vuosi 2025 tullaan muistamaan ”Trumpin vuotena”: hän käytti valtaansa voimakkaasti, mikä heilutti myös markkinoita. Tullien voimakkaan noston pelättiin hyydyttävän globaalin talouskasvun ja kiihdyttävän inflaatiota. Vaikutukset jäivät kuitenkin odotettua vähäisemmiksi.

Yhdysvaltain talous kasvoi noin kahden prosentin vauhtia, ja yritysten tulokset

kohosivat yli kymmenen prosenttia. Lisääntynyt elvytys, kuten Saksan infrastruktuuri- ja maanpuolustuspaketit, nostivat kasvuodotuksia Euroopassa. Nämä tekijät tukivat osakurssien nousua.

Euroopan keskuspankki jatkoi ohjauksen laskuja keväällä, mutta lopetti ne koron painuttua kahteen prosenttiin. Yhdysvaltain keskuspankki puolestaan piti ohjaukset ennallaan kevään ajan, mutta laski niitä kolme kertaa syksyllä.

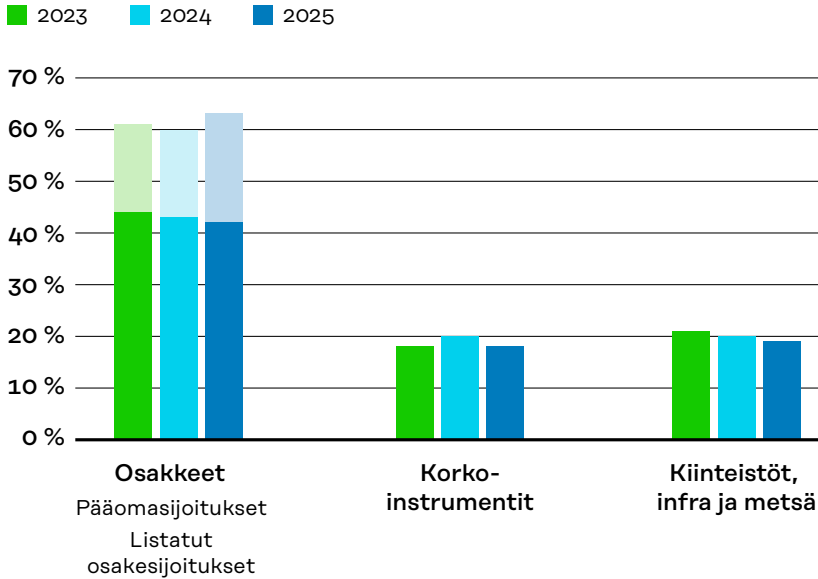
Vuoden 2025 lopussa Sitran sijoitusten markkina-arvo oli 1 040 miljoonaa euroa (986 milj. e 31.12.2024). Sijoitukset tuottivat vuoden aikana 9,6 prosenttia (6,0 % vuonna 2024).

Osakesalkku tuotti 13,9 prosenttia, korkosijoitukset 5,7 prosenttia ja muut sijoitukset 0,5 prosenttia. Sijoitusten viiden vuoden keskituotto oli 6,0 prosenttia.

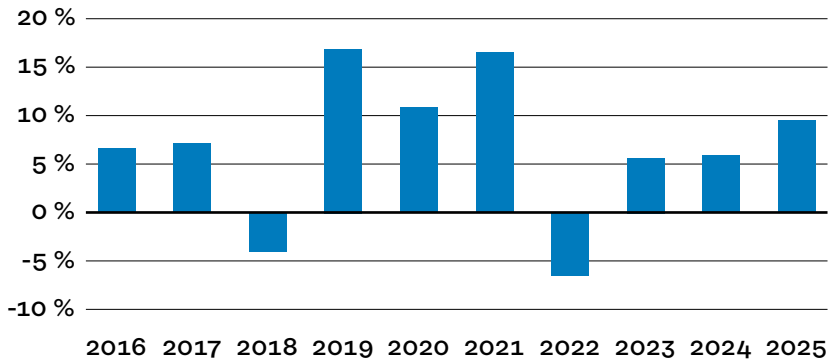
Teimme uusia sijoitussitoumuksia kiinteistö-, infrastruktuuri-, private equity- ja venture capital -rahastoihin yhteensä 56 miljoonalla eurolla (noin 62 milj. e vuonna 2024). Lisäksi teimme merkittäviä muutoksia listattujen osakerahastojen salkkuun lisäämällä indeksirahastojen osuutta.

*Sitran tavoitteena on hiilineutraali sijoitussalkku.
Vuoden 2025 välitavoite sijoitusten hiiliriskin
puolittamisesta toteutui selvästi.*

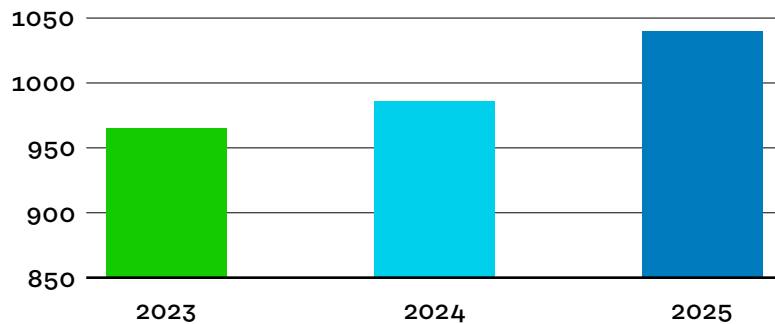
Sijoitusten allokaatio, %

Sijoitusten tuotto 2016–2025, %

Sijoitusten markkina-arvo, milj. €

Ensimmäinen luontoraportti Sitran sijoitussalkusta

Sitra sijoittaa varallisuutensa vastuullisesti ja tuottoa tavoitellen. Olemme sitoutuneet sekä YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin (Principles for Responsible Investment, PRI) että YK:n Global Compact -vastuullisuusperiaatteisiin.

Vastuullinen sijoittaminen tarkoittaa Sitrassa sitä, että kaikissa sijoituspäätöksissä huomioidaan tuoton ja riskin lisäksi ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen sekä hyvään hallintotapaan liittyviä tekijöitä (ESG).

Sitran sijoitusten ilmastostrategiaa päivitettiin vuonna 2025 ja sen rinnalle laadittiin sijoitusten luontostrategia. Samalla päivitettiin vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Uudistuksissa vahvistettiin etenkin luonnon monimuotoisuuden, ihmisoikeuksien ja luontoriskien huomioimista sijoitustoiminnassa. Yksi merkittävä muutos oli myös kivihiiheen ja tupakkaan liittyvien poissulkukriteerien tiukennus.

Sitran tavoitteena on hiilineutraali sijoitussalkku vuoteen 2035 mennessä. Vuodelle

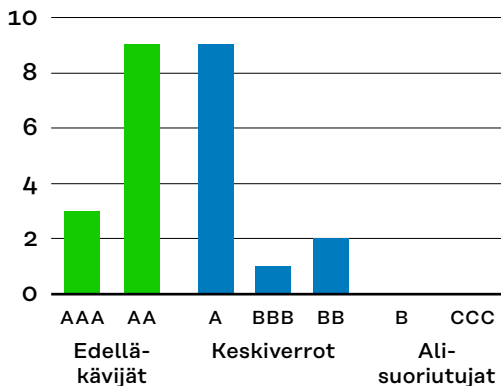
2025 asetettu välitavoite sijoitusten hiiliriskin (tai painotetun hiili-intensiteetin) puolittamisesta toteutui selvästi. Hiiliriski jatkoi laskuaan ja oli noin 67 tonnia (CO₂ e) per miljoona euroa liikevaihtoa.

Vuonna 2025 raportoimme ensimmäistä kertaa Sitran luontoon liittyvistä sijoitusriskeistä ja -mahdollisuuksista kansainvälisten suositusten mukaisesti (TNFD, The Taskforce on Nature-related Financial Disclosures).

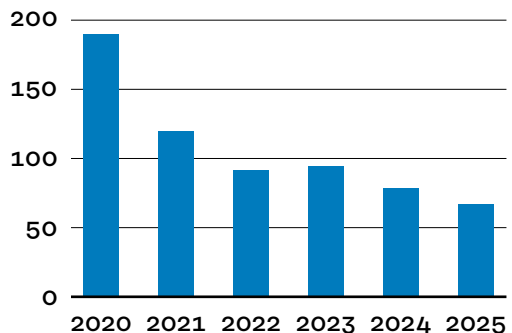
Hajautetun sijoitussalkun ansiosta Sitran luontoriskit ovat maltillisia. Keskeisin riippuvuus liittyy veteen, siinä missä metsät ovat tärkein luontoon kytkeytyvä omaisuuslaji. Luontoon liittyvät mahdollisuudet lisääntyvät, kun salkkua pyritään laajentamaan ratkaisuihin, jotka tukevat luonnon monimuotoisuutta ja resurssien kestäväää käyttöä.

Analyysiyhtiö MSCI arvioi Sitran tekemät rahastosijoitukset vuonna 2025. Koko salkun vastuullisuudesta kertova ESG-arvosana pysyi AA:ssa, joka on toiseksi paras luokka. Valtaosa salkkuun valituista rahastoista luokiteltiin edelläkävijöiksi, eikä heikoksi luokiteltuja rahastoja ollut lainkaan.

Rahastojen ESG-luokitukset, kpl

Sijoitusten hiiliriski (tCO₂e/liikevaihto, milj. €)

Vaikuttavuutta arvioidaan jatkuvasti

Kaikki Sitran tulevaisuustyö suunnitellaan siten, että voimme todentaa sen vaikutuksia, tuloksia ja hyötyjä. Arviointi nojaa kansainvälisesti tunnustettuihin standardeihin, normeihin ja kriteereihin. Siinä huomioidaan myös ennakoinnin, tulevaisuusajattelun ja arviointityön synergioita.

Uuden strategian mukaisesti vahvistamme entisestään sekä Sitran vaikuttavuusajattelua että tavoitteissa edistymisen ja työn tulosten järjestelmällistä seurantaa.

Sitran toimintaa ohjaa reaaliaikainen arviointi, kun työ on käynnissä, ja riippumaton arviointi myöhemmin. Arviointi mahdollistaa organisaation jatkuvan oppimisen ja auttaa ennakoimaan ja hallitsemaan riskejä.

Työn suunnittelun, seurannan ja arvioinnin tueksi Sitrassa otettiin syksyllä 2024 käyttöön niin kutsuttu OKR-menetelmä (Objectives and Key Results, OKR). Strategisen vuosikellon mukaisesti avaintulosten edistymistä seurataan ja siitä raportoidaan neljän kuukauden jaksoissa suhteessa strategisiin tavoitteisiin.

Arvioinnin lähestymistapa päivitettiin vuonna 2025. Siinä kuvataan aiempaa yksityiskohtaisemmin, miten Sitran vaikuttavuutta, toimintaa ja strategian onnistumista on tarkoitus arvioida tulevana vuosina. Yhdeksi kohteeksi nostetaan esimerkiksi yhteiskunnalliseen muutokseen tarvittavien kyvykkyyksien kehittäminen.

Arvioinnista evästyttä Kestävän talouspolitiikan koulutukseen

Vuonna 2025 valmistui Sitran Kestävän talouspolitiikan johtamiskoulutuksen [arviointi](#). VTT:n toteuttama arviointi tarkasteli koulutuksen vaikuttavuutta, kohde-ryhmän tarpeita ja koulutuksen roolia Sitran tulevaisuustyössä.

Arviointi vahvisti koulutuksen merkityksen talouspolitiikan osaamisen vahvistajana ja päätöksenteon tietopohjan laajentajana, mutta nosti esiin myös tarpeen selkeyttää koulutuksen tavoitteita, kohdentumista ja yhteyttä Sitran strategisiin haasteisiin.

Tuloksia hyödynnettiin paitsi koulutuksen myös Sitran osaamiskokonaisuuksien ja vaikuttavuustavoitteiden kehittämisessä. Jatkossa talouspolitiikan näkökulma tukeentistä vahvemmin Sitran roolia yhteiskunnallisen uudistumisen vauhdittajana.

Vuonna 2013 alkanut Kestävän talouspolitiikan johtamiskoulutus yhdistää arjen hyvinvoinnin, talouden realiteetit ja maapallon reunaehdot pitkäjänteiseen päätöksentekoon, kehittämiseen ja johtamiseen. Kurseille on osallistunut jo yli 600 suomalaista päättäjää ja vaikuttajaa.

Talous

Kotimaan toiminta

Sitran kotimaan toiminta rahoitetaan kokonaisuudessaan sijoitustoiminnan tuotoilla. Vuonna 2025 sijoitustoiminnan tuottoja kertyi 104,1 miljoonaa euroa ja sijoitustoiminnan kuluja 10,3 miljoonaa euroa. Tuotot vaihtelevat vuosittain sijoitusmarkkinoiden kehityksen mukaan.

Tilikauden ylijäämä oli 50,7 miljoonaa euroa (vuoden 2024 ylijäämä 12,2 milj. e) ja taseen loppusumma 797 miljoonaa euroa (733 milj. e 31.12.2024). Sijoitusrahasto-osuudet ja muut sijoitukset on arvostettu alimman arvon periaatteella joko alkuperäiseen hankintamenuun tai sitä alempaan käypään arvoon.

Sitran kotimaan toiminnan suurimmat kuluerät olivat henkilöstökulut (14,5 miljoonaa euroa), rahoitustoiminta (9,4 miljoonaa euroa) ja asiantuntijapalvelut (4,6 miljoonaa euroa). Rahoitustoiminnan kulut nousivat edellisvuodesta yhteensä 6,8 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut pysyivät ennallaan.

Vuonna 2025 Sitra muutti rahoitusten kirjauskäytäntöä: myönnetty rahoitus kirjataan kuluksi rahoituspäätöksen tekohetkellä aiemman maksuperusteisen kirjauksen sijaan. Tämän muutoksen yhteydessä kirjattiin kuluksi myös aiempien tilikausien rahoituspäätöksiin perustuvat rahoitussitoumukset, joita oli 1,7 miljoonaa euroa. Rahoituspäätöksiä tehtiin vuoden aikana yhteensä 7,7 miljoonalla eurolla, joka summa jakautui 120 rahoituspäätökselle.

Valtaosa Sitran toiminnasta tapahtuu yhteistyössä muiden yhteiskunnan toimijoiden kanssa. Kun toteutamme Sitran strategiaa

ja työlle asetettuja tavoitteita, teemme oman työmme rinnalla hankintoja ja rahoitamme muiden työtä. Rahoitettujen hankkeiden tiedot, sekä hankintoihin liittyvät ostolaskut julkaistaan Sitran verkkosivuilla vuosittain.

Lahjoitukset

Vuonna 2023 Sitra päätti tukea rauhanvälitysjärjestö CMI:n työtä lahjoittamalla CMI:n rauhanrahastoon kymmenen miljoonaa euroa. Lahjoituksen jälkimmäinen erä, 5 miljoonaa euroa, maksettiin vuonna 2025.

Kansainvälinen toiminta

Sitralla oli vuonna 2025 kaksi kansainvälistä ohjelmaa: Globaali kiertotalousohjelma ja Hyvinvointiratkaisut-ohjelma. Näiden lisäksi olemme käynnistäneet kansainvälisiä yhteistyöhankkeita, jotka liittyvät demokratiaan, dataan ja tekoälyyn.

Tavoitteena on, että pääosa Sitran kansainvälisestä toiminnasta rahoitetaan jatkossa ulkopuolisella rahoituksella.

Vuonna 2025 saimme seitsemään projektiin rahoitusta yhteensä 1,9 miljoonaa euroa. Sitra toimi koordinaattorina kahdessa projektissa (TEHDAS2 ja PSLifestyle), joiden kautta läpikulkevaa rahoitusta kirjattiin vuoden 2025 tuottoihin ja kuluihin yhteensä 0,9 miljoonaa euroa (nettovaikutus 0 euroa).

Sitran kansainvälisen toiminnan suurimmat kuluerät olivat henkilöstökulut (2,6 miljoonaa euroa), asiantuntijapalvelut (2,0 miljoonaa euroa) ja rahoitustoiminta (0,3 miljoonaa euroa).

Hallinto

Hallitus

Sitran hallitus kokoontui vuonna 2025 yhteensä yhdeksän kertaa.

Hallituksen jäsenet olivat vuoden lopussa DI, VTM **Jorma Ollila** (puheenjohtaja), EU-asioiden valtiosihteeri **Minna Kivimäki** (varapuheenjohtaja), presidentti **Tarja Halonen**, rehtori **Keijo Hämäläinen**, kansliapäällikkö **Timo Jaatinen**, ja pääomasijoittaja, Voima Ventures -rahaston perustaja ja toimitusjohtaja, KTM **Inka Mero**. Alivaltiosihteeri **Susanna Huovinen** vapautettiin hallituksen jäsenyydestä 17.6.2025 hallintoneuvoston päätöksellä.

Hallituksen tarkastusvaliokunta kokoontui kolme kertaa. Sen jäsenet olivat vuoden lopussa **Minna Kivimäki** (puheenjohtaja), **Timo Jaatinen** ja **Inka Mero**.

Hallintoneuvosto nimitti kokouksessaan 25.11.2025 Sitran hallitukseen kolme uutta jäsentä. 1.1.2026 alkaen Sitran hallituksen jäsenet ovat KTM, TkT h.c., KTT h.c. **Pekka Ala-Pietilä** (puheenjohtaja), EU-asioiden valtiosihteeri **Minna Kivimäki** (varapuheenjohtaja), rehtori **Keijo Hämäläinen**, kansliapäällikkö **Timo Jaatinen**, HT **Ilona Lundström**, valtiosihteeri kansliapäällikkönä **Juha Majanen** ja pääomasijoittaja, Voima Ventures -rahaston perustaja ja toimitusjohtaja, KTM **Inka Mero**.

Hallituksen sihteerinä toimi Sitran toimii Sitran johtava juristi **Ruija Rantala-Saajo**.

Hallitus valmistelee ja esittää hallintoneuvoston päätettäväksi tulevat asiat ja vastaa rahaston yleisestä johdosta.

Hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston jäsenet olivat vuoden lopussa kansanedustajat **Mika Lintilä** (kesk.) (puheenjohtaja), **Mika Kari** (sd.) (vara-puheenjohtaja), **Hannu Hoskonen** (kesk., 9.9.2025 alkaen), **Janne Jukkola** (kok.), **Pihla Keto-Huovinen** (kok.), **Sari Sarkomaa** (kok.) **Laura Huhtasaari** (ps.), **Ari Koponen** (ps.), **Veijo Niemi** (ps.), **Mia-Petra Kumpula-Natri** (sd.), **Oras Tynkkynen** (vihr.), **Mai Kivelä** (vas.), **Otto Andersson** (r.) ja **Peter Östman** (kd.). **Antti Kaikkonen** (kesk.) toimi hallintoneuvostossa 8.9.2025 saakka.

Hallintoneuvoston sihteerinä toimi Sitran vanhempi neuvonantaja **Jorma Jaalivaara** (OTK, VT, LL.M.).

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa Sitran hallintoa ja päättää toiminnan periaatteista.

Yliasiemies

Sitran yliasiemiehenä toimii **Atte Jääskeläinen** (KTT, OTK, VT). Hän aloitti tehtäväänsään 1.8.2023.

Sitran yliasiemiehen tehtävänä on johtaa Sitran toimintaa tehokkaasti ja tuloksellisesti.

Tilintarkastajat

Vuoden 2025 lopussa Sitran tilintarkastajina toimivat seuraavat eduskunnan valitsemat henkilöt: puheenjohtaja **Markku Eestilä** (kok.) (varajäsenenään **Milla Lahdenperä**, kok.), **Sami Savio** (ps), **Tuula Haatainen** (sd) (varajäsenenään **Eemeli Peltonen**, sd), KHT, JHT, KRT **Tiina Lind** (varajäsenenään KHT,

JHT **Eeva Koivula**) ja KHT **Juha Kerimaa** (varajäsenenään KHT **Emma Lukkarinen**).

Tilintarkastajien sihteerinä toimi KHT **Juha Kerimaa**.

Sitran avustavana tilintarkastajana toimi BDO Oy ja päävastuullisena tilintarkastajana KHT, JHT, KRT **Tiina Lind**.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on osa Sitran sisäistä hallintoa sekä valvontajärjestelmää. Sen periaatteet ja menettelyt on määritetty Sitran sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa.

Sisäinen tarkastus arvioi Sitran valvonnan, johtamis- ja hallintomenettelyjen, sisäisen valvonnan sekä riskienhallinnan tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta, ja tukee Sitraa tavoitteiden saavuttamisessa antamalla suosituksia toimintatapojen kehittämiseksi.

Sitran sisäisen tarkastuksen käytännön toteutuksesta vastasi ulkoistettu toimija KPMG Oy Ab. Päävastuullisena tarkastajana heiltä toimi CIA, CCSA, CRMA **Harri Leppiniemi**.

Vuonna 2025 sisäinen tarkastus kohdistui Sitran rahoitusprosessiin, ensimmäisessä vaiheessa sisäiseen toimintaan ja toisessa vaiheessa rahoituksensaajien näkökulmaan.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan avulla tuetaan Sitran tavoitteiden saavuttamista sekä turvataan toiminnan jatkuvuutta, häiriöttömyyttä, turvallisuutta ja toimintaedellytysten säilymistä.

Riskienhallinta on osa Sitran sisäistä valvontaa ja hyvää hallintotapaa. Sen tavoitteet, vastuut ja roolit sekä se, miten riskejä Sitrassa tunnistetaan, arvioidaan ja seurataan, on määritelty hallituksen vahvistamissa riskienhallinnan periaatteissa.

Riskit luokitellaan Sitrassa strategisiin, operatiivisiin ja taloudellisiin riskeihin.

Riskienhallinnan tilanteesta raportoidaan Sitran johtoryhmälle ja hallitukselle. Sitran hallitus, tarkastusvaliokunta ja ylin johto valvovat sisäisen tarkastuksen avustamana, että riskienhallintaa toteutetaan sovittujen periaatteiden ja tehtyjen päätösten mukaisesti.

TILIN- PÄÄTÖS

VUODELTA 2025

Tuloslaskelma	48
Tase	48
Rahoituslaskelma	49
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	50
Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot	51
Hallituksen toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	60
Tilintarkastuskertomus	61

TULOSLASKELMA

EUR		Toteutunut 2025	Toteutunut 2024
Varsinainen toiminta			
Tuotot	1	2 945 665,38	2 659 072,51
Kulut			
Henkilöstökulut	2	-17 141 706,63	-16 497 179,04
Poistot		-5 515,20	-5 515,20
Muut kulut	3	-28 956 620,51	-20 800 840,68
		-46 103 842,34	-37 303 534,92
Tuotto-/kulujäämä		-43 158 176,96	-34 644 462,41
Sijoitustoiminta			
Sijoitustoiminnan tuotot	4	104 090 475,76	55 158 284,32
Sijoitustoiminnan kulut	5	-10 251 912,82	-8 330 570,85
		93 838 562,94	46 827 713,47
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		50 680 385,98	12 183 251,06

TASE

EUR		Toteutunut 2025	Toteutunut 2024
Vastaavaa			
Pysyvät vastaavat			
Aineelliset hyödykkeet	6	135 054,43	140 569,63
Sijoitukset	7	788 329 088,85	730 778 453,51
Pysyvät vastaavat yhteensä		788 464 143,28	730 919 023,14
Vaihtuvat vastaavat			
Lyhytaikaiset saamiset	8	790 516,31	1 192 784,44
Rahat ja pankkisaamiset		7 890 062,06	8 304 402,14
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		8 680 578,37	9 497 186,58
Vastaavaa yhteensä		797 144 721,65	732 917 229,65
Vastattavaa			
Oma pääoma			
Peruspääoma		235 463 097,04	235 463 097,04
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä		497 454 132,61	485 270 881,55
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		50 680 385,98	12 183 251,06
Oma pääoma yhteensä		783 597 615,63	720 733 978,59
Vieras pääoma			
Lyhytaikainen vieras pääoma	9	13 547 106,02	7 498 980,07
Vieras pääoma yhteensä		13 547 106,02	7 498 980,07
Vastattavaa yhteensä		797 144 721,65	740 416 209,72

RAHOITUSLASKELMA

	2025	2024
VARSINAISEN TOIMINNAN KULUJÄÄMÄ	-43 093 580	-34 644 462
Varsinaiseen toimintaan liittyvät saatavat 31.12.	-306 824	-506 104
Varsinaiseen toimintaan liittyvät saatavat 1.1.	506 104	625 900
Varsinaiseen toimintaan liittyvät velat 31.12.	13 448 839	7 498 980
Varsinaiseen toimintaan liittyvät velat 1.1.	-7 498 980	-7 116 808
Varsinaisen toiminnan poistot	-5 515	-5 515
Varsinaisen toiminnan rahavirta	-36 949 956	-34 148 009
Toiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan rahavirta	-36 949 956	-34 148 009
Toiminnan rahavirta (A)	-36 949 956	-34 148 009
Investointien rahavirta		
Investointeihin liittyvät saatavat 31.12.	-483 693	-686 681
Investointeihin liittyvät saatavat 1.1.	686 681	1 049 782
Investointeihin liittyvät velat 31.12.	98 267	0
Investointeihin liittyvät velat 1.1.	0	-50 183
Investoinnit sijoitusomaisuuteen	-275 503 092	-93 756 974
Sijoitusten myynnit, pääomarahastojen tuotot ja palautukset	310 383 857	125 352 820
Osingot	1 037 923	2 269 462
Muut tuotot	604 578	3 016 022
Omaisuuksien hoitopalkkiot	-288 905	-186 637
Investointien rahavirta (B)	36 535 616	37 007 611
Rahavarojen muutos (A + B) lisäys (+) / vähennys (-)	-414 340	2 859 602
Rahavarat 1.1.	8 304 402	5 444 800
Rahavarat 31.12.	7 890 062	8 304 402
	-414 340	2 859 602

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Tilinpäätöksen esittäminen

Laki Suomen itsenäisyyden juhlarahastosta 14 §: Rahaston kirjanpidossa noudatetaan kirjanpitolain (1336/1997) säännöksiä.

Vuoden 2025 tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain ja -asetuksen mukaisesti.

Rahaston tilikautena on kalenterivuosi.

Tuloslaskelman esittämismuotona käytetään aatteellisen yhteisön ja säätiön tuloslaskelmakaavaa, joka laaditaan KPA 1:3 §:n kaavan mukaan. Taseen esitysmuotona on ns. lyhennetty tase.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet Eläkemenot

Rahaston henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa vakuutusyhtiöissä. Eläkekulut on kirjattu tilinpäätökseen suoriteperusteisesti. Rahastolla on käytössä vapaaehtoinen lisäeläkevakuutus, joka sisältää vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen sekä kuolemantapakorvauksen. Eläkeikä on 65 vuotta ja eläke määräytyy kerittyneen vakuutussäästön perusteella, joka oli vuonna 2025 3 prosenttia henkilön vuoden 2025 TyEL-ansiosta.

Pysyvät vastaavat ja poistot

Sijoitusrahasto-osuudet ja muut sijoitukset on arvostettu alimman arvon periaatteella joko alkuperäiseen hankintamenuon tai sitä alempaan käypään arvoon. Sijoitusrahasto-osuuksien ja sijoitussidonnaisten vakuutusten käypä arvo on rahastoyhtiön ilmoittama osuuden arvo (NAV = Net asset value). Suoran kiinteistösjoiituksen käyvästä arvosta on tehty arvio kiinteistösjoiituksen kassavirtoihin perustuen.

Kohdeyrityksiin ja pääomarahastoihin tehdyt pääomasijoitukset arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon tai sitä alhaisempaan sisäisen arvonnäilytyksen arvoon. Sisäinen arvonnäilytyksen perustuu kohdeyritysten ja pääomarahastojen omiin raportteihin ja Sitran näkemykseen niiden tulevasta kehityksestä ja kassavirroista.

Muut pysyvät vastaavat merkitään taseeseen välittömään hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Taseeseen merkittävien pysyvien vastaavien hankintaraja on kymmenen tuhatta euroa.

TULOSLASKELMAN JA TASEEN LIITETIEDOT

Liitetiedoissa annetaan lisätietona selvitys tuloslaskelman ja taseen erien sisällöstä.

Liitetietojen yhteydessä esitetty numero viittaa tuloslaskelmaan ja taseeseen.

1 Tuotot

1 000 EUR	2025	2024
Julkaisu- ja rojaltituotot	0	0
Ulkopuoliset hankerahoitustuotot	1 207	306
Edelleen jaetut ulkopuoliset rahoitustuotot	889	1 761
Muut tuotot	96	372
Ulkopuoliset hankerahoitustuotot/HTV	754	221
Yhteensä	2 946	2 659

Rahoitustuotot sisältävät 0,9 miljoonaa euroa Sitran kautta edelleen jaettua EU -projektirahoitusta (1,8 milj. vuonna 2024). Sitra vastaa projektin koordinaattorina osallistujille maksettavien summien oikeellisuudesta sekä tarvittaessa liिकासuurituksen palauttamisesta EU:lle.

2 Henkilöstökulut

1 000 EUR	2025	2024
Palkat ja palkkiot	-13 927	-13 573
Eläkekulut	-2 760	-2 663
Muut henkilösivukulut	-454	-261
Yhteensä	-17 142	-16 497

Henkilöstökuluihin sisältyy vapaaehtoinen lisäeläkevakuutus 413 tuhatta euroa.

Henkilöstökuluihin sisältyvät johdon palkat ja palkkiot.

1 000 EUR	2025	2024
Hallintoneuvosto	-114	-114
Hallitus	-76	-68
Yliasiamies	-263	-253
Yhteensä	-452	-436

Vuoden 2025 henkilöstökuluihin sisältyvät ulkopuolisille asiantuntijoille palkkiona maksetut korvaukset (285 tuhatta euroa). Ulkopuolisia asiantuntijoita ei ole laskettu mukaan henkilöstön lukumäärään.

Henkilökunnan lukumäärä tilikauden päättyessä oli 180 henkilöä (184 henkilöä vuonna 2024).

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden 2025 aikana oli 167 (170 vuonna 2024).

Lähipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

3 Muut kulut

1 000 EUR	2025	2024
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	-221	-216
Henkilöstöpalvelut	-1 257	-1 055
Tilavuokrat ja muut tilakulut	-2 290	-2 035
ICT-laitteet ja kulut	-1 193	-1 070
Matkakulut	-758	-962
Edustuskulut	-112	-86
Asiantuntijapalvelut	-6 581	-4 851
Muut toimintakulut	-908	-1 109
Edelleen jaetut ulkopuoliset rahoituskulut	-889	-1 761
CMI lahjoitus	-5 000	-5 000
Rahoitustoiminta	-9 746	-2 656
Yhteensä	-28 957	-20 801

Vuonna 2025 rahoitusten kirjauskäytäntöä muutettiin: Rahoitus siirryttiin kirjaamaan kuluksi rahoituspäätöksen tekohetkellä aiemman maksuperusteisen käytännön sijaan. Kirjauskäytännön muutoksen yhteydessä kirjattiin kuluksi myös aiempien tilikausien rahoituspäätöksiin perustuvat rahoitussitoumukset, joita oli 1,7 miljoonaa euroa.

Vertailulaskelma kirjausmuutoksesta

	2025	2024
Vuoden aikana tehdyt rahoituspäätökset	-8 041	-2 307
Rahoitussitoumukset 1.1.	-1 705	-2 241
Yhteensä	-9 746	-4 548

TUOTOT, KULUT JA NIIDEN EROTUS (=JÄÄMÄ) TOIMINNOITTAIN

	2025	2024
Ennakointi ja koulutus	-7 556	-4 081
Ratkaisut	-10 038	-2 719
Ohjelmat		
Toimintotaso	-4 560	-1 891
Demokratiainnovaatiot-ohjelma	-2 173	-1 007
Data ja tekoäly -ohjelma	-769	-700
Kestävyysohjelma	-2 563	-1 285
Terveys ja hyvinvointi -ohjelma	-292	0
Julkisen sektorin tuottavuus -ohjelma	-2 023	0
Yhteensä	-12 380	-4 884
Kansainvälinen toiminta		
Toimintotaso	-4 747	-1 376
Globaali kiertotalous	-1 566	-2 637
Tulevaisuuden hyvinvointiratkaisut	-277	-341
Yhteensä	-6 590	-4 354

	2025	2024
Teemat (vanha strategia)	-31	-12 553
Muu sisältötyö	-457	-18
Sijoitustoiminta	-1 105	-1 035
CMI lahjoitus	-5 000	-5 000
Yhteensä	-43 158	-34 644

Yhteisten toimintojen kulut (pl. rahoitus- ja lahjoitukset) kohdistetaan sisältötyön toiminnoille. Allokoitu summa tilikautena oli 12,3 milj. euroa (5,5 milj. vuonna 2024). Vyörytysperiaatteisiin tehtiin muutos 1.9.2025, josta alkaen kaikki yhteisten toimintojen kulut vyörytettiin sisältötoiminnoille. Siihen asti vyörytys kohdistui vain osaan yhteisten toimintojen kuluja. Yhteiset toiminnot ovat Johto, Hallinto ja kehitys sekä Viestintä.

4 Sijoitustoiminnan tuotot

1 000 EUR	2025	2024
Myyntivoitot	90 203	28 776
Korkotuotot	-228	2 846
Osinkotuotot	1 038	2 269
Rahastosijoitusten tuotot	11 094	18 078
Muut tuotot	685	1 077
Arvonpalautukset	1 299	2 112
Yhteensä	104 090	55 158

5 Sijoitustoiminnan kulut

1 000 EUR	2025	2024
Myyntitappiot	-5 600	-723
Omaisuu denhoitopalkkiot	-284	-187
Muut kulut	-5	0
Arvon alennukset	-4 363	-7 421
Yhteensä	-10 252	-8 331

6 Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Pysyviin vastaaviin kuuluvien hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistoajat:

Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	5 vuotta
Toimitilojen perusparannukset	tasapoisto	10 vuotta
Koneet ja kalusto	tasapoisto	5 vuotta
ICT-laitteet	tasapoisto	3 vuotta

Tilikauden aikana ei ole tehty käyttöomaisuushankintoja (hankintoja 0 eurolla vuonna 2024).

	Kirjanpitoarvo 1.1.2025	Lisäys	Vähennys	Poistot	Kirjanpitoarvo 31.12.2025
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto	17	0	0	6	11
Käyttöomaisuusosakkeet ja osuudet	0	0	0	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet	124	0	0	0	124
Yhteensä	141	0	0	6	135

7 Sijoitukset

1 000 EUR	2025	2024
7.1 Sijoitusrahasto-osuudet	530 692	499 250
7.2 Pääomarahasto-osuudet	213 687	188 685
7.3 Muut sijoitukset	43 951	41 901
7.4 Sijoitukset kohdeyrityksiin	0	943
	788 329	730 778

7.1 SIJOITUSRAHASTO-OSUUDET

Sijoitusrahasto-osuudet	Kotipaikka	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Osakerahastot			
eQ Suomi	Suomi	23 518	29 502
EVLI Suomi Pienyhtiöt	Suomi	14 777	14 777
Evli Suomi Select B	Suomi	17 742	22 231
Fondita Global Megatrends B	Suomi	10 469	18 086
Handelsbanken Global Index Criteria	Ruotsi	58 355	72 987
Impax Environmental Markets Euro X Acc	Irlanti	9 701	16 705
JP Morgan Global Growth Fund X EUR	Luxemburg	12 424	29 516
JPM Emerging Markets Equity Fund I EUR	Luxemburg	24 419	38 153
Schroder ISF Global Sustainable Growth	Luxemburg	21 134	30 524
SEB Emerging Markets Exposure Fund	Luxemburg	8 000	8 697
SEB Europe Exposure	Luxemburg	33 006	35 510
SEB European Equity Small Caps	Luxemburg	14 953	16 764
SEB Finland Optimized Exposure	Luxemburg	33 382	41 007
SEB Global Exposure Fund	Luxemburg	61 007	64 433
Korkorahastot			
Aktia Emerging Market Bond+ D	Suomi	10 098	12 485
Bluebay Investment Grade ESG Bond Fund	Luxemburg	5 482	6 189
Danske Invest Emerging Markets Debt K	Suomi	9 149	9 987
Danske Invest Yhteisökorko K	Suomi	27 819	28 259
Evli European High Yield B	Suomi	11 679	16 459
LGT EM LC Bond SF	Irlanti	10 000	11 217
LähiTapiola Yrityskorko ESG A	Suomi	27 879	31 035
OP-Euro A	Suomi	11 356	11 882
SEB Global High Yield B	Luxemburg	8 065	10 882
SEB Microfinance Fund VII	Luxemburg	217	217
Muut noteeratut sijoitukset			
Dasos Kestävä Metsä ja Puu III	Suomi	4 335	5 657
Erikoissijoitusrahasto (DFFIII)			
eQ Yhteiskuntakiinteistöt 1 T	Suomi	17 897	17 897
Erikoissijoitusrahasto eQ Asunnot II	Suomi	0	0
Erikoissijoitusrahasto eQ Asunnot III	Suomi	3 800	4 142
Erikoissijoitusrahasto eQ PE XV US Feeder	Suomi	2 891	2 891
Special Investment Fund eQ PE XI US LP	Suomi	7 993	9 320
UB Global REIT K	Suomi	10 869	11 840
UB Metsä I	Suomi	8 000	10 547
Ålandsbanken Asuntorahasto	Suomi	10 275	10 275
Erikoissijoitusrahasto C			
		530 692	650 073

7.2 PÄÄOMARAHASTO-OSUUDET

Pääomarahasto-osuudet	Kotipaikka	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Pääomarahastot			
Ardian ASF IX	Ranska	3 395	3 688
Ardian Co-Investment Fund V	Ranska	2 649	5 533
Blackstone Energy Transition Partners IV (BETP IV)	Luxembourg	4 486	5 022
Blackstone REP Europe VII	Luxembourg	2 009	2 076
Bocap SME Achievers Fund II Ky	Suomi	37	632
Bocap SME Achievers Fund III Ky	Suomi	2 395	2 066
Bridgepoint Europe V	Englanti	835	2 284
Bridgepoint Europe VI	Englanti	3 043	4 842
Bridgepoint Europe VII	Englanti	4 641	5 266
CapMan Buyout X	Suomi	0	84
CapMan Buyout XI	Luxembourg	3 107	4 282
Chrysalix Energy III Ltd	Delaware, USA	989	2 709
Circularity European Growth Fund I LP	Englanti	1 286	1 031
Environmental Technologies Fund 3 LP	Englanti	3 187	2 934
EQT Mid Market Asia III Fund	Skotlanti	3 827	4 162
Evolver Fund I Ky	Suomi	659	2 633
Evolver Fund II Ky	Suomi	394	292
FIM Lapset ja nuoret I Ky	Suomi	895	969
FIM Työllistäminen I Ky	Suomi	4	1 050
Folmer Equity Fund I Ky	Suomi	0	743
Gilde Healthcare Venture & Growth VI	Alankomaat	704	568
H.I.G. Advantage Buyout Fund	Delaware, USA	4 091	4 057
Hamilton Lane Club Fund IV	Luxembourg	6 463	7 983
Hamilton Lane Large Buyout Club Fund VII	Luxembourg	1 446	1 410
Hamilton Lane Venture Capital Club Fund I	Luxembourg	3 505	4 085
Hamilton Lane Venture Capital Club Fund II	Luxembourg	1 074	1 494
HarbourVest Co-Investment VII Combined AIF	Luxembourg	2 719	2 610
SCSp			
HarbourVest Partners Co-Investment Fund V L.P.	Skotlanti	3 757	5 237
HarbourVest Partners Co-Investment Fund VI L.P.	Luxembourg	5 599	6 791
HealthCap VIII, L.P.	Delaware, USA	2 154	2 264
Inventure Fund II Ky	Suomi	16	1 018
Inventure Fund III Ky	Suomi	3 518	3 680
Inventure Fund IV Ky	Suomi	1 938	2 087
Korona Fund III Ky	Suomi	6	492
Korona Fund IV Ky	Suomi	2 736	3 021
LGT Crown Global Secondaries VI (CGS VI)	Luxembourg	2 434	3 035
Life Sciences Partners 6 C.V.	Alankomaat	1 811	2 148
Life Sciences Partners 7	Alankomaat	1 664	1 685
Lifeline Ventures Fund I Ky	Suomi	860	51 445
Lifeline Ventures Fund III Ky	Suomi	2 440	7 527
Lifeline Ventures Fund IV Ky	Suomi	3 861	5 627
Lifeline Ventures Fund V Ky	Suomi	2 430	2 707
Lifeline Ventures Fund VI	Suomi	253	253
MB Equity Fund V Ky	Suomi	0	2 597
Nordia Rahasto Oy	Suomi	0	1 979

Pääomarahasto-osuudet	Kotipaikka	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Power Fund III Ky	Suomi	1 119	1 993
RG Growth Fund L.P. (ent. CapMan Russia Fund L.P.)	Guernsey	0	71
Sentica Buyout IV Ky	Suomi	7	1 348
SET Fund III C.V.	Alankomaat	1 510	2 147
Social Impact Accelerator	Luxemburg	504	606
Spintop Investment Partners II AB	Ruotsi	300	260
Spintop Investment Partners III AB	Ruotsi	1 892	1 964
Standout Capital I AB	Ruotsi	381	949
Standout Capital II AB	Ruotsi	2 148	2 494
Vaaka Partners Buyout Fund II Ky	Suomi	0	965
Vaaka Partners Buyout Fund IV Ky	Suomi	3 029	3 257
Vendep Capital Fund II Ky	Suomi	1 696	2 732
Vendep Capital Fund IV	Suomi	140	135
Ventech Capital V SLP	Ranska	4 335	6 424
Ventech Capital VI	Ranska	870	718
Verdane Capital IX (E) AB	Ruotsi	1 546	1 191
Verdane Capital VIII K/S	Tanska	822	1 432
Kiinteistörahastot			
Campbell Global Forest & Climate Solutions Fund II	Luxemburg	2 612	2 350
Capman Nordic Real Estate FCP-SIF	Luxemburg	70	330
CapMan Nordic Real Estate Fund III	Luxemburg	4 690	4 686
Capman Nordic Real Estate II FCP-RAIF	Luxemburg	1 835	3 314
Dasos Timberland Fund II	Luxemburg	6 679	10 837
European Opportunistic Property Fund V	Luxemburg	5 414	5 422
EVLI Healthcare I Ky	Suomi	2 857	4 324
Fokus Property Fund Finland I Feeder Ky	Suomi	8 803	8 717
ICECAPITAL Residential Property Fund I Ky	Suomi	2 835	3 528
KKR Real Estate Partners Europe II (EUR) SCSP	Luxemburg	7 278	6 829
KKR Real Estate Partners Europe III (EUR) SCSP	Luxemburg	0	573
LähiTapiola Asuntorahasto Prime Ky	Suomi	1 653	1 674
OP Toimitilakiinteistö Ky	Suomi	2 872	2 908
Real Estate Debt and Secondaries Ky	Suomi	172	172
Infrastrukturirahastot			
BlackRock Global Infrastructure Solutions 3	Luxemburg	6 194	10 682
Blackrock Global Infrastructure Solutions 5	Luxemburg	4 225	4 110
CapMan Nordic Infrastructure I	Luxemburg	5 096	8 523
Capman Nordic Infrastructure II	Luxemburg	4 410	4 396
FLAVEO III Energy SCS, SICAV-RAIF	Luxemburg	7 280	9 262
Global Renewable Power Fund III	Luxemburg	6 095	5 044
Impax New Energy Investors III LP	Englanti	2 286	3 604
Impax New Energy Investors IV	Luxemburg	5 570	5 662
KKR Global Infrastructure Investors V	Luxemburg	1 985	2 053
Lainapääomarahastot			
Armada Fund V	Suomi	3 139	3 760
Armada Fund VI Ky	Suomi	2 086	2 022
Bridgepoint Direct Lending II Unlevered SCSP	Luxemburg	1 823	2 382
Direct Lending Fund III	Luxemburg	2 111	2 241
		213 687	326 186

7.3 MUUT SIJOITUKSET

	Kotipaikka	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Sijoitussidonnaiset vakuutukset			
Mandatum Life kapitalisaatiosopimus	Suomi		
Mandatum AM Private Debt II E	Suomi		4 413
Mandatum AM Private Debt III E	Suomi		6 195
Mandatum AM Private Debt IV	Suomi		4 746
Mandatum AM Private Debt V	Suomi		8 617
Mandatum AM Private Debt VI E2	Suomi		6 517
Mandatum AM Private Debt VII E2	Suomi		924
Mandatum AM Direct Lending 2022 A	Suomi		7 023
Mandatum AM Kansainväliset Kiinteistöt III E	Suomi		8 427
Käteinen	Suomi		225
		38 197	47 088
OP Henkivakuutus kapitalisaatiosopimus	Suomi		
Infrastruktuuri-sijoituskori	Suomi		13 971
LeaseGreen Group Oy 10% 30.12.2028	Suomi		23
LeaseGreen Group Oy 8% 30.12.2028	Suomi		18
LeaseGreen Finance Oy 8% 30.12.2028	Suomi		65
Käteinen	Suomi		29
		4 512	14 106
Kiinteistösjoitukset			
Erottajan pysäköintilaitos Oy	Suomi	1 241	2 638
		43 951	63 832

7.4 SIJOITUKSET KOHDEYRITYKSIIN

Sitran omistamat osakkeet, osuudet sekä muut sijoitukset	Omistus	Sijoitus
MediXine Ltd	8 %	1 013
Vivoxid Oy	38 %	5 243
Yhteensä		6 256
Sijoitukset kohdeyrityksiin yhteensä		6 256
Kumulatiivinen arvonmuutos		-6 256
Kirjanpitoarvo		0

Pääomarahastosijoitusten käyvän arvon pohjana on viimeisin rahaston ilmoittama NAV-arvo korjattuna arvonalennuspäivän ja tilinpäätöspäivän välisillä kassavirroilla. Kirjanpitoarvo voi olla käypää arvoa korkeampi, jos Sitran näkemyksen mukaan tässä vaiheessa ei ole perustetta tehdä arvonalennusta (esim. pääomarahasto on uusi ja NAV-arvo on sen vuoksi alhainen).

8 Lyhytaikaiset saamiset

1 000 EUR	2025	2024
Myyntisaamiset	0	4
Lyhytaikaiset sijoitukset	1	2
Muut saamiset	487	712
Siirtosaamiset	302	475
Yhteensä	791	1193

9 Lyhytaikainen vieras pääoma

1 000 EUR	2025	2024
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	1 490	1 633
Muut velat	566	372
Rahoitustoiminnan siirtovelka	6 212	0
Muut siirtovelat	5 278	5 493
Yhteensä	13 547	7 499

10 Vakuudet ja vastuusitoumukset

1 000 EUR	Erääntyvät 2026	Vastuut yhteensä
Rahastositoumukset		151 125
Sijoitussidonnaiset vakuutusmaksut		49 368
Vuokravastuut	783	3 584
Yhteensä	783	204 077

Vuonna 2023 Sitran hallintoneuvosto päätti tukea CMI - Martti Ahtisaari Peace Foundation -säätiön työtä 10 miljoonan euron lahjoituksella. Lahjoituksen jälkimmäinen erä, 5 miljoonaa euroa, maksettiin vuonna 2025.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Hallitus esittää, että tilikauden ylijäämä 50 680 385,98 euroa siirretään edellisten kausien yli-/alijäämätilille.

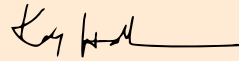
Helsingissä 10. päivänä maaliskuuta 2026

Pekka Ala-Pietilä

Juha Majanen

Juha Majanen

Keijo Hämäläinen

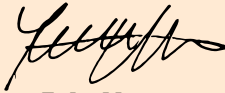
Timo Jaatinen

Minna Kivimäki

Ilona Lundström

Inka Mero

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Suomen itsenäisyyden juhlarahaston hallintoneuvostolle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Olemme tilintarkastaneet Suomen itsenäisyyden juhlarahaston kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2025. Tilinpäätös sisältää tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttävät lakisääteiset vaatimukset. Hallituksen on huolehdittava siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja luotettavalla tavalla järjestetty. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tarkastuksessa

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä. Noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä olennaista virheellisyyttä ja siitä, onko hallitus syyllistynyt tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus Suomen itsenäisyyden juhlarahastoa kohtaan, taikka rikkonut rahastoa koskevaa lainsäädäntöä. Hallinnon osalta on selvitetty hallituksen ja yliasiamiehen toiminnan lainmukaisuutta.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on Suomen itsenäisyyden juhlarahastossa merkityksellistä oikean ja riittävän kuvan antavan tilinpäätöksen laatimisen kannalta.

Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon Suomen itsenäisyyden juhlarahaston sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös tilinpäätösperusteiden noudattamisen, sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto tilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että:

- tilinpäätös antaa Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikean ja riittävän kuvan rahaston toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen tiedot ovat yhdenmukaisia tilinpäätöksen tuloslaskelmassa, taseessa ja niiden liitetiedoissa esitettyjen tietojen kanssa.
- tilinpäätös voidaan vahvistaa ja vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille ja yliasiamiehelle tarkastamaltamme tilikaudelta.
- puollamme tilikauden tuloksen käsittelyä hallituksen toimintakertomuksessa esittämällä tavalla.

Helsingissä 24. päivänä maaliskuuta 2026

Sami Savio

Markku Eestilä

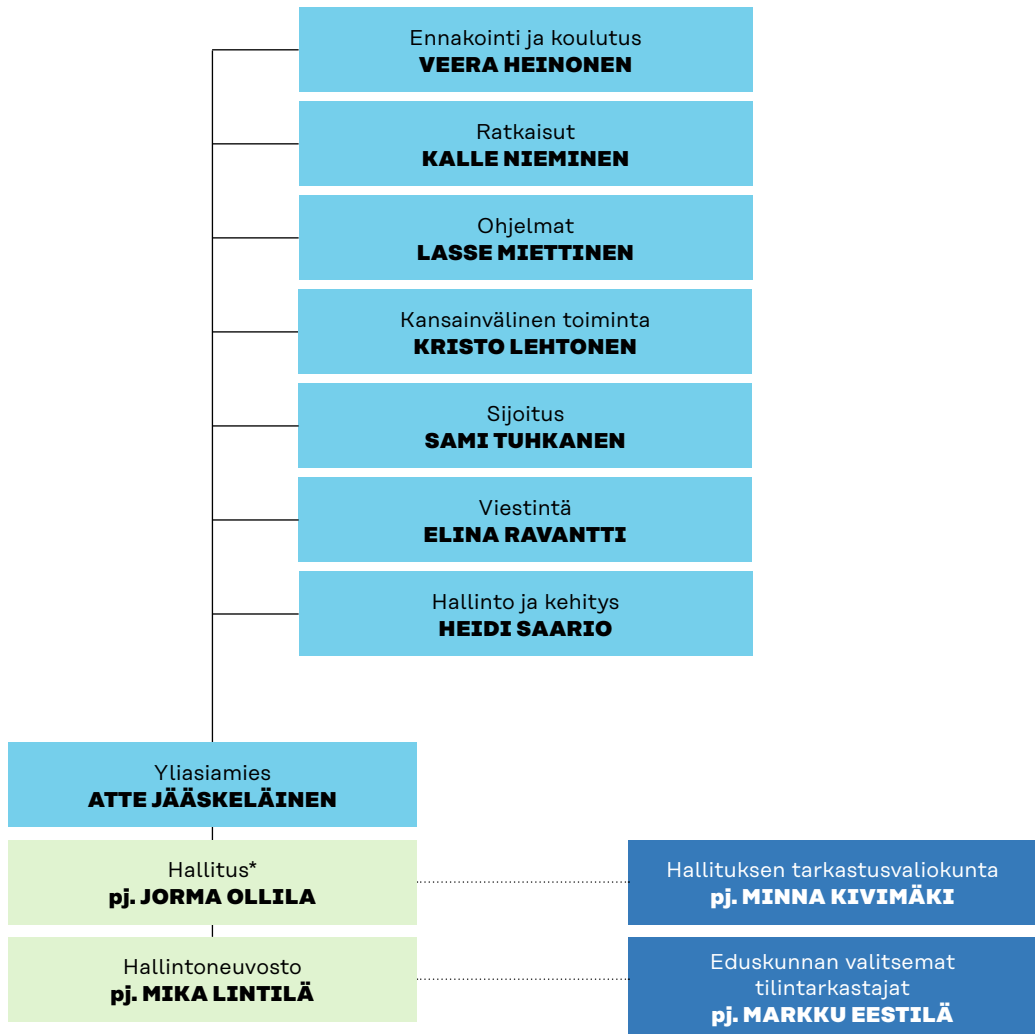

Juhana Kerimaa
KHT

Tuula Haatainen

Tiina Lind
KHT, JHT

LIITE 1.

SITRAN ORGANISAATIO 31.12.2025

*1.1.2026 alkaen Pekka Ala-Pietilä.

LIITE 2.

SITRAN JULKAISUT AIHEITTAIN VUONNA 2025

- **Sitran arvioinnin lähestymistapa 2025.**
- **Sitran toimintakertomus ja tilinpäätös 2024: Tekoja tulevaisuudelle.**
- **Sitran vastuullisen sijoittamisen katsaus 2024.**

Ennakointi ja koulutus

- **Aineeton talous: Mitä se on ja viekö se kohti kestävämpää tulevaisuutta?** Eeva Hellström, Riina Bhatia. Muistio.
- **Ennakointikatsaus: EU:n mahdollisuudet murrosten ajassa – Näkemyksiä EU:n tulevaisuuden rakentamiseksi.** Elina Kiiski-Kataja, Marja Kuukasjärvi, Jenna Lähdemäki-Pekkinen, Rosa-Maria Mäkelä, Taru Tujunen.
- **Ennakointikatsaus: Nuorten tulevaisuususkon epävarmuuksien ajassa – Kansainvälisiä esimerkkejä ja oppeja Suomelle lainsäädännön valmistelun ja hankkeiden hallinnan kehittämiseen sekä tekoälyn hyödyntämiseen.** Lilli Poussa, Sanna Rekola, Otto Tähtkää.
- **Ennakointikatsaus: Talousmurrosten ajassa – Suomen talouteen vaikuttavat muutokset ja tulevaisuusnäkökymät.** Eeva Hellström, Elina Kiiski-Kataja, Matti Paavonen, Otto Tähtkää, Liisa Pietola, Sari Tuori.
- **Ennakointikatsaus: Turvallisuusympäristön murros – Muutosten kokonaiskuva.** Rosa-Maria Mäkelä, Otto Tähtkää, Jukka Vahti.
- **EU kriisien aikakaudella: Unionin tulevaisuuden suuntaa etsimässä.** Timo Miettinen. Muistio (2. uud. laitos).
- **Heikkoja signaaleja tulevaisuudesta: Opas havainnointiin ja tulkintaan.** Lilli Poussa, Terhi Ylikoski. Opas.

- **Kaikki mukaan tulevaisuuskeskusteluun – mutta miten? Tulevaisuusvallan laajentajan eettiset periaatteet.** Sanna Rekola, Terhi Ylikoski (toim.). Opas.
- **Kykyä ja halua talouden uudistamiseen: Sitran kestävän talouspolitiikan johtamiskoulutuksen arviointi.** Kaisa Lähteenmäki-Smith, Kirsi Hyytinen, Matti Pihlajamaa, Helmi Hämäläinen. Arviointiraportti.
- **Tulevaisuusbarometri 2025: Luottamus tulevaisuuteen koetuksella.** Sanna Rekola, Sari Tuori, Jukka Vahti. Sitran selvityksiä 246.
- **Tuomittu Kasvamaan? Talouskasvuun liitetyt odotukset menneestä tulevaan.** Elina Hakoniemi, Aleksi Neuvonen, Julia Jousilahti, Jenni Kilpi. Sitran selvityksiä 249.
- **Turvallisuuskeskustelu: Teema-analyysi Suomen toimituksellisesta mediasta 01/2024–03/2025.** Meedius.

Talous

- **Alankomaiden innovaatioresepti: Aktiivinen sektorirajat ja hallinnon tasot ylittävä yhteistyö.** Timo Hämäläinen. Muistio.
- **Miksi Suomen talous ei kasva? Elintaso ja tuottavuus verrokkimainin verrattuna.** Matti Pohjola. Muistio.
- **Suomen väestö ja kansantalous uuden edessä: Stokastiset väestöennusteet ja talouden epävarma tulevaisuus.** Juha Alho, Eija Kauppi, Jukka Lassila, Tarmo Valkonen. Muistio.

- **Yritysten henkilöstöomistajuus osaratkaisuna Suomen haasteisiin: Ehdotus Suomessa kokeiltavaksi malliksi.** Andy Farquharson, Petri Rouvinen. Muistio.

Kestävyyssiirtymä

- **Luonnonarvomarkkinoiden vauhdittaminen.** Emma Kari, Amanda Pasanen, Christine Laine. Muistio.
- **Luontopohjaiset ratkaisut käyttöön kaupungeissa: Ratkaisuja kestävien ja hyvinvoivien kaupunkien rakentamiseen.** Iina Turunen ja Ella Lahtinen, Green Building Council.
- **Suomalaisten luontojalanjälki: Miten elämäntapamme vaikuttavat luontoon ja miten vaikutuksia voi pienentää.** Sami El Geneidy, Laura Ollikainen, Maiju Peura, Essi Järvinen, Lotta Toivonen, Janne S. Kotiaho. Sitran selvityksiä 247.
- **World Circular Economy Forum 2025 Summary Report: Tropical solutions for sustainable growth.** Natacha Nogueira Britschka, Vilson Conrado da Luz, Anicia Aparecida Baptistello Pio, Iida Pyykkö, Tuula Sjöstedt.

Demokratia

- **Asukaspaneeli- ja Polis-kokeilut hyvinvointialueilla 2023–2024: Oppeja ja suosituksia demokratian kehittäjille.** Elina Eerola, Maija Jäske, Onni Pekonen, Sanna-Kaisa Saloranta. Työpaperi.
- **Kuntalaisten tietopohjainen osallistuminen talouden suunnittelussa: Kokemuksia kuntien kokeiluista 2023–2024.** Pauli Saloranta. Työpaperi.

- **Mitä ajattelet turvallisuudesta, yläkoululainen? – Analyysi Polis-keskustelusta. Nuorten turvallisuusaiheisen Polis-keskustelun tulokset.** Kirsi Hantula, Sanna-Kaisa Saloranta
- **Mitä demokratia maksaa hyvinvointialueilla? Välitarkastelu kustannuksista ja päätöksenteon rakenteista.** Susanna Peltonen, Ester Korhonen, Antti Rissanen, Oskari Ylitervo, Riikka-Leena Leskelä, Jari Salomaa. Sitran selvityksiä 245.

Data ja tekoäly

- **Applying AI in key European industries: Strengthening competitiveness and innovation in Europe.** Mika Ruokonen. Working Paper.
- **Digitaalinen tuotepassi -pelikirja.** Sitra ja VTT.
- **Digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuuksia julkishallinnossa: Kansainvälisiä esimerkkejä ja oppeja Suomelle.** Jeremias Kortelainen, Juha Ronkainen, Mikko Wennberg, Lea Konttinen, Jenni Ala-Peijari, Henna Hiilamo. Sitran selvityksiä 248.
- **FinTrials: Kliinisten lääketutkimusten kansallinen toimintamalli.** Lauri Salmivalli, Jaana Ahlmaa, Werner Tuompo, Petri Lehto, Emma Honkala. Muistio.
- **Rulebook model for a fair data economy (3.0).** Olli Pitkänen, Marko Turpeinen, Viivi Lähteenoja.
- **Suomi ennakoivan sosiaali- ja terveydenhuollon edelläkävijäksi.** Petri Lehto, Tuula Tiihonen, Anniina Cansel, Emma Niskasaari, Tommi Kempainen. Työpaperi.
- **Technological convergence: Pushing European innovation forward.** Andrea G. Rodriguez. Working Paper.

- **Tehtävänä tekoälymurros: Käsikirja julkisen sektorin johdolle.**
Mika Ruokonen. Sitran selvityksiä 254.
- **Tiedolliset oikeudet tekoälyn aikakaudella: Demokraattisten yhteiskuntien vastalääke tekoälykehityksen tiedollisen vallan keskittymiselle.** Kirsi Hantula. Muistio.
- **Towards safer healthcare: Insights on the European action plan on cybersecurity for hospitals and healthcare providers.** Markus Kalliola, Mikko Huovila, Marianne Lindroth. Working Paper.
- **Tuottavuuslähtöisen uudistumisen toimintamalli: Kansainvälisiä esimerkkejä ja oppeja Suomelle.** Jonna Heliskoski. Muistio.

JOHTORYHMÄN YHTEYSTIEDOT

Yliasiames
ATTE JÄÄSKELÄINEN
+358 294 618 680

Ratkaisut
KALLE NIEMINEN
+358 294 618 223

Ennakointi ja koulutus
VEERA HEINONEN
+358 294 618 505

Viestintä
ELINA RAVANTTI
+358 294 618 520

Kansainvälinen toiminta
KRISTO LEHTONEN
+358 294 618 525

Hallinto ja kehitys
HEIDI SAARIO
+358 294 618 203

Ohjelmat
LASSE MIETTINEN
+358 294 618 341

Sijoitus
SAMI TUUKKANEN
+358 294 618 413

Sähköpostit etunimi.sukunimi@sitra.fi

© Sitra 2026

Toimitus

Tuottaja: Taru Keltanen
Koordinaattori: Eeva Pellonperä

Kuvat ja kuvitukset

Topias Dean
Miikka Pirinen

Taitto

Grano Oy

ISSN 1235-6166 (nid.)

Grano Oy, Helsinki 2026

Tulevaisuustalo Sitra kirittää ja rahoittaa Suomen uudistumista. Tehtävänämmä on edistää hyvinvointia ja vauhdittaa talouden kasvua luonnon kantokyvyn rajoissa.

Ennakoimme tulevaa ja vauhditamme yhteiskunnallisia innovaatioita.

Kannustamme kaikkia tulevaisuusajatteluun, sillä tulevaisuus tehdään yhdessä.

Seuraa
työtämme!

 @Sitra
 @SitraFund
 www.sitra.fi

Sitra

Itämerenkatu 11–13
PL 160
00181 Helsinki
Puhelin 0294 618 991

ISSN 1235-6166